

**Primjeri dobre prakse
Programa za
cjeloživotno učenje i
programa Mladi na
djelu 2009. - 2013.**

**K internacionalizaciji
obrazovanja i
područja mladih**

AGENCIJA ZA
MOBILNOST I
PROGRAME EU

Erasmus+

**K internacionalizaciji obrazovanja i područja mladih:
Primjeri dobre prakse Programa za cjeloživotno učenje
i programa Mladi na djelu 2009. – 2013.**

Impresum

Izdavač:

Agencija za mobilnost i programe EU

Dizajn:

KO:KE kreativna farma

Tisak:

Intergrafika

Naklada:

1000 primjeraka

Zagreb, 2016.

Ova publikacija ostvarena je uz financijsku potporu
Europske komisije. Ona izražava isključivo stajalište autora
publikacije i Komisija se ne može smatrati odgovornom pri
uporabi informacija koje se u njoj nalaze.

Sadržaj

- 4 UVOD

- 6 OPĆE OBRAZOVANJE
 - 8 Bjelovarsko-bilogorska županija
 - 10 Karlovačka županija
 - 12 Osnovna škola Mikleuš
 - 14 Gimnazija i strukovna škola Jurja Dobrile

- 16 STRUKOVNO OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE
 - 18 Centar za odgoj i obrazovanje “Slava Raškaj” Zagreb
 - 20 Dom za odgoj djece i mladeži Zagreb
 - 22 Klinički bolnički centar Zagreb
 - 26 Pomorski fakultet u Rijeci
 - 28 Škola za cestovni promet

- 30 VISOKO OBRAZOVANJE
 - 32 Sveučilište u Dubrovniku
 - 34 Sveučilište u Splitu
 - 36 Veleučilište VERN

- 38 OBRAZOVANJE ODRASLIH
 - 40 Drugo more
 - 42 Narodno sveučilište Dubrava
 - 44 Outward Bound Hrvatska

- 46 MLADI
 - 48 Udruga Dobra
 - 50 Udruga Studentski informativni kutak
 - 54 Udruga Zora
 - 56 Otvorena medijska grupacija

Uvod

Obrazovanje unutar Europske unije nije dio zajedničke europske politike, nego je samostalna odgovornost svake države članice, ali obveza je Europske unije pridonijeti razvoju kvalitete obrazovanja. Europska unija aktivno podupire suradnju među državama članicama, primjerice promicanjem mobilnosti građana, stvaranjem zajedničkih studijskih programa, uspostavljanjem različitih mreža i platformi za suradnju, razmjenu informacija ili poučavanje jezika Europske unije te predanošću promoviranju cjeloživotnog učenja za sve građane Unije. Navedene obveze proizlaze iz Ugovora o funkcioniranju Europske unije (*Treaty on the functioning of the European Union*, čl. 165.). Isto tako države članice, svjesne važnosti obrazovanja i osposobljavanja za postizanje vlastitih, ali i europskih društvenih i ekonomskih ciljeva toga da obrazovanju i osposobljavanju ne mogu pristupiti izolirano, od 2000. godine surađuju radi postizanja zajedničkih ciljeva u području obrazovanja i osposobljavanja dijeljenjem dobrih primjera u stvaranju i provedbi obrazovnih politika, sudjelovanjem u aktivnostima učenja kroz *Peer Learning*, postavljanjem mjerila te praćenjem napretka s pomoću ključnih pokazatelja. Time države članice sustavno i koherentno odgovaraju zajedničkim izazovima, istodobno zadržavajući svoj suverenitet u području obrazovanja.

U skladu sa svojom potpornom ulogom u ovom području, Europska komisija, kao institucija Europske unije, podupire i financira programe u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih, s pomoću kojih omogućuje građanima Europske unije niz prilika za život, studiranje, osposobljavanje ili usavršavanje u drugim državama. Europska komisija još je 1987. godine pokrenula programe u području obrazovanja i osposobljavanja – Erasmus program sveučilišne razmjene te Program za povezivanje i razmjene među industrijom i sveučilištima COMETT – kojima je poticala mobilnost radi učenja, međunarodne razmjene znanja i iskustava te projekte međunarodne suradnje. Programi su se pokazali izvanrednim alatom za stvaranje zajedničkog europskog prostora obrazovanja, širenje europskih vrijednosti te modernizaciju sustava kako bi u što većoj mjeri odgovorio na potrebe pojedinaca, organizacija i društva u cjelini. S obzirom na njihovu važnost, a u skladu s time i važnost strukturiranog i cjelovitog pristupa, od 2007. godine počinje združivanje i okrupnjivanje programa usmjerenih različitim sektorima u tom području u Program za cjeloživotno učenje, namijenjen cjelokupnoj obrazovnoj vertikali – od vrtića, osnovnih i srednjih škola (potprogram Comenius), strukovnih organizacija (potprogram Leonardo da Vinci) i visokih učilišta (potprogram Erasmus) do organizacija za obrazovanje odraslih (potprogram Grundtvig) – te u program Mladi na djelu, namijenjen sektoru mladih. Navedeni programi zamišljeni su kao financijski mehanizmi potpore manjim i većim projektima usmjerenim mobilnosti učenika, studenata, nastavnika, profesora i mladih te strukturiranoj međunarodnoj suradnji svih organizacija aktivno uključenih u obrazovanje, osposobljavanje i područje mladih, s očekivanim pozitivnim utjecajem na znanja, vještine, iskustva, programe, alate, materijale, metodiku poučavanja, povezivanje različitih sektora, a sve radi poboljšanja kvalitete sustava obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Zahvaljujući navedenim programima, od 2007. do 2013. brojni su građani Europske unije dobili priliku obogatiti svoja obrazovna iskustva nekim oblikom međunarodne suradnje – ili osobnom mobilnošću ili različitim oblicima sudjelovanja u opsežnijim projektnim aktivnostima.

Republika Hrvatska dobila je priliku za sudjelovanje u ovakvim aktivnostima i projektima 2009. godine, kada je Agencija za mobilnost i programe Europske unije počela raspisivati natječaje za dodjelu financijske potpore za realizaciju međunarodne mobilnosti za studente, mlade, nastavnike, profesore i mentore u sklopu Programa za cjeloživotno učenje i programa Mladi na djelu, što se proširilo i na aktivnosti međunarodnih projekata u sklopu partnerstava. Zahvaljujući tome, financirano je više od 2400 projekata s više od 220 milijuna kuna, uz ugovorenost dostupnih sredstava u gotovo stopostotnom iznosu, a više od 23.160 građana Republike Hrvatske sudjelovalo je u nekom obliku međunarodne suradnje i time steklo,

obogatilo i nadgradilo svoja znanja i iskustva. Učinci takvih međunarodnih iskustava mnogostruki su i iznimno važni za poboljšanje znanja, vještina i kompetencija pojedinaca, ali i organizacija u sklopu kojih djeluju. Nerijetko se utjecaj prelijeva i na užu ili širu okolinu. Kao primjeri učinaka često se navode profesionalno usavršavanje sudionika u smislu otvorenosti prema osobnim i profesionalnim izazovima te većoj motivaciji za kontinuiranim usavršavanjem, upotreba novih pedagoških metoda, jačanje kapaciteta za upravljanje projektima na osobnoj i institucionalnoj razini, jačanje europske dimenzije u obrazovanju te osobni razvoj polaznika. On se pak najčešće očituje u poštovanju različitosti, zanimanju za kulturu i odgojno-obrazovne sustave drugih europskih država, razvijanju želje za suradnjom s vršnjacima i kolegama iz zemlje i inozemstva te motiviranosti za učenje stranih jezika.

U različitim europskim istraživanjima osobito je primijećena važnost studentske mobilnosti, ne samo radi usvajanja novih teoretskih i praktičnih profesionalnih vještina nego i radi učenja novih jezika, razvijanja komunikacijskih vještina, timskog rada, stvaranja novih perspektiva, stvaranja odlučnijeg stava, prepoznavanja vlastitih jakih i slabih strana, razvoja samopouzdanja, usmjerenosti na rješenja te prilagodljivosti i lakšeg snalaženja u novim kulturama. Studentska mobilnost osobito je važna i za zapošljavanje mladih. Studenti koji su boravili u inozemstvu radi studija istaknuli su kako je iskustvo u Erasmusu znatno utjecalo na njihove jezične, interpersonalne i interkulturalne kompetencije. Studenti koji su u inozemstvu boravili radi studijske prakse istaknuli su važnost ovog iskustva za svoj profesionalni razvoj i stvaranje poželjnih radnih kompetencija. Poslodavci prepoznaju stečene kompetencije, te je zapošljavanje mladih Erasmusovih studenata znatno učestalije i brže nego u slučaju njihovih nemobilnih kolega. Često se događa da je prvo zaposlenje upravo preko prakse u Erasmusu, što je i slučaj s našim primjerima o kojima možete čitati u ovoj brošuri.

S obzirom na očitu vrijednost programa Europske unije u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih te na njihov neupitan učinak na pojedince, ustanove i sustave, programi se nastavljaju i u sljedećem financijskom sedmogodišnjem razdoblju, od 2014. do 2020. godine, pod nazivom Erasmus+. Taj program obuhvaća sve sektore obrazovanja i osposobljavanja te sektor mladih, a prvi put i područje sporta. Većina aktivnosti iz prethodne generacije programa nastavlja se s naglaskom na međusektorsku suradnju te onu s poslovnim i javnim sektorom. Svrha je i daljnje unapređivanje sustava obrazovanja, osposobljavanja i mladih, a sve za razvoj talenata i potencijala građana EU radi njihova osobnog ispunjenja, ali i radi jačanja vještina potrebnih društvu i ekonomiji. Iako su Program za cjeloživotno učenje i program Mladi na djelu formalno završeni 2013. godine, neki projekti financirani u tom okviru nastavljani su sve do 2016. godine. Mnogi od financiranih projekata u sličnom ili proširenom obliku nastavljaju se i generacijom programa Erasmus+. Tijekom svih godina provedbe programa, od 2009. nadalje, susreli smo se s brojnim entuzijastičnim, korisnim, primjenjivim i poticajnim primjerima projekata. Zahvaljujući radu i idejama njihovih tvoraca, smatramo ih pionirima programa Europske unije u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Zato im svima ovom prilikom zahvaljujemo na prihvaćanju izazova u profesionalnom i osobnom razvoju te im čestitamo na uspjesima. U ovoj brošuri predstavljamo samo neke od njih i rezultate njihovih projekata financiranih u sklopu Programa za cjeloživotno učenje i programa Mladi na djelu kako bismo dio te međunarodne atmosfere prenijeli i vama kao nadahnuće za pripremu novih projekata. Želimo vam brojne, uspješne i kvalitetne projekte s mnoštvom prilika za napredovanje!

**Opće
obrazovanje**

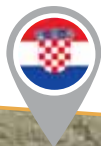

Bjelovarsko-bilogorska županija

Ime organizacije:	Bjelovarsko-bilogorska županija
Naziv projekta:	Učenici s rizikom u različitim područjima i učinkoviti načini pružanja psihološke i pedagoške podrške u školi
Tema:	Prevenција socijalno neprihvatljivog ponašanja adolescenata
Oznaka projekta:	2012-1-PL1-COM13-28556 2
Mrežna stranica:	www.comeniusregio.strefa.pl
Tip aktivnosti u sklopu programa Mladi na djelu:	Comenius Regio Partnerstvo
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	KA 2 – Strateško partnerstvo

Projekt se bavio istraživanjem i razvojem metoda utjecaja na mlade koji imaju potrebu za psihosocijalnom podrškom u adolescenciji, pružanjem potpore obiteljima te pokretanjem promjena u socijalnom okruženju adolescenata. Partnerstvo, koje je uključilo nastavnike, savjetnike, terapeute, trenere, psihologe, defektologe i radne terapeute, nastojalo je utjecati na mlade s problemima i teškoćama u područjima razvoja osobnosti, raspoloženja, prehrane, zatim na mlade kod kojih postoji rizik za razvoj ovisnosti o opojnim drogama, kao i na one kojima prijeti zanemarivanje i socijalna isključenost.

Projektne aktivnosti bile su usmjerene prema učenicima srednjih škola koji se susreću s raznim problemima, uključujući krizu razvojne dobi te obiteljske probleme. Time se nastojalo poduprijeti kompetencije obitelji učenika i njihovih nastavnika. Aktivnosti su uključivale razne radionice za uklanjanje emocionalne napetosti, kao što su rad s vlastitim tijelom, muzičke radionice, zajedničke aktivnosti za promicanje zdravog načina života, prezentacije s temom „glas emocija“, vježbe disanja i dikcije, radionice o prevenciji agresije, zlouporabe droge i alkohola te ostalih poremećaja s kojima se adolescenti susreću. Primjenjujući glazbu i ostale oblike terapije koji uključuju umjetnost, učenici su poboljšali „meke“ (*soft*) vještine – samopoštovanje, podizanje motivacije te komunikacijske vještine.

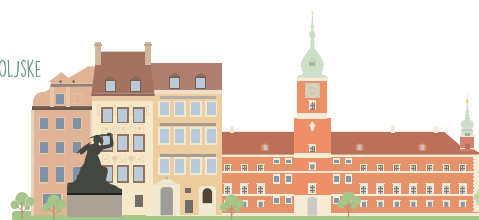

OBILAZAK HRVATSKE

SASTANAK U POLJSKOJ

OBILAZAK POLJSKE

Nastavnici su radionicama razvili metode o tome kako se nositi s tinejdžerskom depresijom, kako raditi s disleksičnim učenicima, kako postupati prema učenicima kojima prijete socijalna isključenost te su općenito učili o novim, inovativnim metodama za rad s učenicima i roditeljima. Projekt je omogućio usporedbu, razmjenu prakse, primjenu dokazanih i učinkovitih načina rada između ustanova Gimnazijum nr 6 i Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna iz Koszalina u Poljskoj i Glazbene škole "Vatroslav Lisinski" te Obiteljskog centra Bjelovarsko-bilogorske županije iz Bjelovara u Hrvatskoj. Sudjelovanje lokalnih i regionalnih prosvjetnih vlasti u ovom pothvatu pružilo je priliku za promociju stečenog iskustva i prakse u drugoj zemlji, kao i promociju lokalne zajednice i regije.

O projektu smo razgovarali s njegovom voditeljicom Mirjanom Saks.

Kako su aktivnosti ovog projekta utjecale na vaše školsko i lokalno okruženje?

Svi koji su sudjelovali u projektu smatraju da su time dobili mnogo. Iskustvo koje smo dobili provođenjem aktivnosti možemo primijeniti u provedbi drugih projekata. Radionice na kojima smo sudjelovali obogatile su nas za dodatne vještine. Putovanje nam je proširilo vidike, upoznali smo drugu kulturu i običaje. Također, škole su se počele više prijavljivati na različite projekte, edukacije i radionice jer smo prenijeli dalje svoja pozitivna iskustva.

Koje su bile reakcije mladih koje ste obuhvatili projektom, primjećujete li promjene u njihovom ponašanju?

Učenici obuhvaćeni projektom vrlo su rado sudjelovali u svim aktivnostima. Smatram da je projekt najviše pomogao učenicima s teškoćama u razvoju, koji su dodatnim radionicama i aktivnim radom psihologa terapeuta dobili priliku izraziti što osjećaju, što ih zabrinjava, čemu se vesele. Također, radionice i druženje pridonose boljoj integraciji i prihvaćanju učenika s teškoćama.

Koje su bile povratne informacije uključenih roditelja i stručnog osoblja?

Nije bilo lako privući roditelje da sudjeluju u radionicama, bilo zbog poslovnih obveza ili zbog nezainteresiranosti da se uključe u nešto novo i drukčije. Roditelji koji su sudjelovali bili su zadovoljni. Stručno osoblje pohvalilo je rad svih sudionika u projektu.

Planirate li nastavak međunarodne suradnje kroz neki novi projekt i zašto?

Bjelovarsko-bilogorska županija dotad je sudjelovala u samo jednom projektu te smo na neki način probijali led ovim projektom. No, nakon ovog projekta uslijedila su još tri (financirana iz Europskog socijalnog fonda, koja se trenutačno provode). Comenius Regio partnerstvo ohrabrilu nas je za daljnje sudjelovanje u projektima. Nažalost, nismo uspjeli sačuvati kontinuitet suradnje s poljskim partnerima zbog njihove nezainteresiranosti.

TISKANI MATERIJALI

UČENIČKI SAJAM U POLJSKOJ

JEDNODNEVNI KAMP

Karlovačka županija

Ime organizacije:	Karlovačka županija
Naziv projekta:	<i>I can do entrepreneurship too!</i>
Tema:	Razvoj poduzetničkih vještina kod učenika
Oznaka projekta:	2013-1-HR1-COM13-03269 1
Tip aktivnosti u sklopu programa Mladi na djelu:	Comenius Regio partnerstvo
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	KA 2 – Strateško partnerstvo

Ovim se partnerstvom željelo potaknuti poduzetništvo i razvoj poduzetničkih vještina u školama obiju partnerskih regija, Igołomia-Wawrzencyce u Poljskoj i Karlovačke županije u Hrvatskoj, poticanjem održivog europskog partnerstva među lokalnim i regionalnim vlastima, obrazovnim institucijama i civilnim društvom. U projektu se naglašava važnost učenja o poduzetništvu od najranije dobi, od osnovne škole do fakulteta. Glavni je cilj projekta bio naučiti djecu da budu aktivni i maštoviti sudionici u kreiranju svoje budućnosti u sektoru poduzetništva, a ne pasivni promatrači. Zbog toga su smišljene razne aktivnosti, prilagođene različitoj dobi sudionika. Jedan od programa pod nazivom „Slijedi moju sjenu“ odnosio se na program proveden u objema partnerskim regijama, u koji su se uključili brojni lokalni poduzetnici i lokalne poljoprivredne tvrtke za provedbu projektnih aktivnosti kako bi praktično upoznali učenike s poduzetničkim vještinama te ih tako motivirali za cjeloživotno učenje. Obilazeći lokalne tvrtke, učenici su dobili uvid u svijet poduzetništva. Djeca su također sudjelovala na radionicama i naučila osnovne pojmove o poduzetništvu. Navedenim aktivnostima i razvojem vlastitih poslovnih ideja, koje su pokazali svojim poslovnim planom predstavljenim na međunarodnoj konferenciji u sklopu partnerstva, ali i na sajmovima dječjih poslovnih ideja, učenici su razvili svoje prezentacijske vještine te na kreativan i aktivan način pristupili temi ovog projekta.

Rezultat partnerstva je implementacija poduzetništva kao ključne kompetencije u osnovnom i srednjem obrazovanju te ostalim oblicima neformalnog učenja, čime je projekt dobio na svojoj održivosti. Osim Karlovačke županije, hrvatski partneri bile su sljedeće škole: Ekonomsko-turistička škola Karlovac, Osnovna škola Ivane Brlić-Mažuranić iz Ogulina, Srednja škola Slunj te Turistička zajednica grada Karlovca i Društvo „Zvono uz Kupu“ iz Karlovca. Također, prilog održivosti i vrijednosti projekta jest potpisani sporazum o regionalnoj suradnji predstavnika županija dviju zemalja, čime se produbila suradnja tih dviju regija.

O projektu smo razgovarali s njegovom voditeljicom Marijanom Tomičić.

Kako su djeca reagirala na aktivnosti kojima ste poticali razvoj njihovih poduzetničkih vještina? Imaju li djeca doista od malih nogu ideje koje se mogu pretočiti u poduzetnički pothvat?

Djeca su reagirala jako dobro, redovito i velik broj njih odazivao se pozivu na sve naše aktivnosti. Kroz projektne aktivnosti oni su bili u ulozi poduzetnika, razmišljali su kao poduzetnici, osjetili (barem fiktivno) što znači biti na tržištu, nisu bili samo promatrači. Istaknuli su kako im je ovo iskustvo nešto što će im sigurno pomoći i u školovanju i u radu. Djeca doista mogu od malih nogu imati poduzetničkog duha ako ih se u tom smjeru uči i ako ih to zanima. Konkretno, učenica koja je smislila ekološki parket (pobjednica natječaja za najbolju poslovnu ideju) povezala je više elemenata iz više predmeta u svoj proizvod, a u samoj nastavi nije bila odlična učenica – zato treba više takvih radionica kako bi učenici otkrili još poneke svoje kvalitete, koje u nastavi ne uspijevaju pokazati. Učenike bi trebalo više poticati, ali je glavni problem što većina misli kako u današnje vrijeme nije dobro biti poduzetnik. Zato su ovakvi projekti više nego dobrodošli!

U kojim su aktivnostima djeca najviše uživala?

Djeca su najviše uživala u zajedničkom radu vezanom uz poslovnu ideju. Naime, učenici su bili podijeljeni u grupe s po tri učenika i jednim profesorom mentorom. Zajedno su morali smisliti ideju i izraditi poslovni plan, osnovnoškolci čak samo nakon jedne dvodnevne radionice s temom razvoja poslovne ideje i izrade poslovnog plana, što nije bilo lako. Morali su svoje proizvode i izraditi kako bi ih predstavili na Sajmu dječjih poslovnih ideja, a ta sama izrada i priprema za sajam je, prema njihovim riječima, bila aktivnost u kojoj su najviše uživali. Naravno, članove pobjedničkog tima – za najbolju ideju i izrađen poslovni plan - najviše se dojmio put u Poljsku, gdje su iz prve ruke mogli vidjeti kako izgleda obrazovni sustav u Poljskoj i kako rade poljski poduzetnici.

Primjećujete li promjene na djeci koja su sudjelovala u ovom projektu te na učiteljima i suradnicima u projektu?

Prema komentarima profesorica uključenih u projekt, ima promjena nabolje kod učenika. Kažu nam da su neki učenici promijenili mišljenje o poduzetnicima nabolje, što nam je drago. Neka su djeca uočavala propuste i pronalazila ideje već nakon prvog dijela aktivnosti, uvjereni da bi drugi put napravila bolje, što nam samo govori da je za sve potrebno iskustvo, dobar i raznolik tim, malo više vremena za provedbu, ali i potpora okoline. Primijetile su i da djeca imaju više samopouzdanja pri izradi samostalnih radova u školi, lakše surađuju s ostalim učenicima i profesorima. No, promjene nabolje osjetile su i profesorice. Kažu da ih je sudjelovanje potaknulo na još veći angažman u radu s učenicima o temi poduzetništva, primjenu novih iskustava i spoznaja u nastavnom procesu, ali i na uključivanje u druge projekte.

Osnovna škola Mikleuš

Ime organizacije:	Osnovna škola Mikleuš
Naziv projekta:	Poučavanje matematike uz pomoć informacijsko-komunikacijske tehnologije (<i>ICT-based Educational Application for Mathematics</i>)
Tema:	Osmišljavanje novih strategija aktivnog učenja na temelju uporabe IKT-a te promicanje inovacija u obrazovanju
Oznaka projekta:	2013-1-RO1-COM06-29408 4
Mrežna stranica:	www.pesachinki-varna.blogspot.hr
Tip aktivnosti u sklopu programa Mladi na djelu:	Comenius multilateralno školsko partnerstvo
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	KA 2 – Strateško partnerstvo

Comenius multilateralno školsko partnerstvo uspješno je provedeno u razdoblju od 2013. do 2015. godine. ICTEAM (*ICT-based Educational Application for Mathematics*) je partnerstvo kojim se željelo poboljšati kvalitetu odgojno-obrazovnog procesa i upravljanja u institucijama koje su u nj uključene. Partnerske škole pokrivaju sve razine predseučilišnog obrazovanja, a glavna tema projekta bila je matematika. Predložena strategija je primjena najnovijih IKT uređaja (tablet, PC s prepoznavanjem rukopisa, bijela i aktivna ploča) te obrazovnog softvera za matematiku (XyAlgebra i GeoGebri) radi provođenja aktivne metode učenja u učionici.

Projektom se istraživala učinkovitost nekih IKT aplikacija primjenom, tj. obrađivanjem lekcija iz matematike, promatranjem ponašanja učenika i razine postignutih kompetencija. Cilj je bio smisliti nove strategije aktivnog učenja i didaktičkih sredstava na osnovi uporabe IKT-a te promicanja inovacija u obrazovanju. ICTEAM također znači "Međunarodni kreativan tim" (*International Creative Team*) jer se projektni tim sastoji od članova iz sedam europskih škola (dvije škole iz Bugarske te po jedna iz Rumunjske, Njemačke, Italije, Turske i Hrvatske), koji su združeno radili na ostvarivanju zajedničkih ciljeva. Projektom se također poticala multikulturalnost i višejezičnost. Ishodi su uključili praksu i statističku studiju o učinkovitosti i ulaganju u IKT, u nastavu matematike, projekt e-časopisa i mrežne stranice te održavanje raznih konferencija na kojima su se promovale projektne ideje.

ICTEAM KONFERENCIJA U GRADSKOJ VIJEĆNICI U SAVI, ITALIJA

OSTACI RIMSKOGA GRADA U TURSKOJ, U BLIZINI GRADA SILIFKE

POSJET KOPAČKOM RITU

O učincima projekta razgovarali smo s voditeljem Slavenom Mađarićem i profesorima koji su sudjelovali u projektu.

Koje su prednosti primjene IKT tehnologije u nastavi?

Mnoge matematičke tvrdnje (pogotovo geometrijske) i svojstva, koje učenici sami otkriju primjenom IKT aplikacija, usvajaju se trajnije od onih koje dobiju gotove. Upotrebom računala može se provjeravati veći broj različitih mogućnosti, što je obično neizvedivo na ploči s kredom i geometrijskim priborom. Radeći konstrukcije na računalu, učenici uviđaju više mogućnosti različitih rješenja nekih zadataka, a i točnost konstrukcije, primjerice u GeoGebri, jest potpuna u odnosu prema konstrukciji na papiru, gdje su moguće sitne pogreške poput pomicanja geometrijskog pribora ako učenici ne barataju vješto njime, pa rade odstupanja od 1° , 1 cm i sl. Programi dinamične geometrije nude mogućnost lakog mijenjanja položaja ucrtanih geometrijskih objekata, pri čemu matematički odnosi među objektima s ekrana ostaju sačuvani. Računalo u nastavi djelomice rasterećuje nastavu od "operiranja". To njegovo svojstvo može se primijeniti u nastavi matematike tako da se učenici više usmjeravaju idejama i postavljanju zadataka, a računalo obavi većinu "operativnog" posla. Učenici potom o rezultatima dobivenima računalom raspravljaju i donose zaključke.

Što biste izdvojili kao novost u organizaciji nastave zahvaljujući ovom projektu?

Mogućnosti koje donosi računalo u nastavi matematike i ideja rasterećenja učenika od rutinskog "operiranja" nužno dovode do promjena u ciljevima, metodama, sadržaju i organizaciji nastave matematike. Upotrebom računala u nastavi najviše smo primjenjivali heurističke strategije i ideje. Činjenica je da se nastava matematike bitno mijenja primjenom računala te da se uz novosti pojavljuju i neke opasnosti. Zbog toga nastavnik mora pomno razmisliti za koji matematički sadržaj treba upotrijebiti računalo u nastavi i koje metode pritom primijeniti.

Kako je ovakvo iskustvo nastave utjecalo na učenike?

Učenici su primjenjivali programe dinamične geometrije (GeoGebra i The Geometer's Sketchpad), tablične kalkulatorne (OpenOffice Calc i MS Excel) i PowerPoint prezentacije. Samostalan rad učenika na računalu i zajedničko uočavanje nekih zakonitosti s pomoću računala u nastavi potaknuli su učenike da i kod kuće provjere neke zakonitosti matematike s pomoću svog računala. Učenici su nakon ovakvog sata i vizualnog prikaza matematike bili više zainteresirani za predmet.

Gimnazija i strukovna škola Jurja Dobrile

Ime organizacije:	Gimnazija i strukovna škola Jurja Dobrile
Naziv projekta:	n/p
Tema:	Učenička razmjena i upoznavanje kulturnih različitosti
Oznaka projekta:	2013-1-HR1-COM14-02704 1
Tip aktivnosti u sklopu programa Mladi na djelu:	Individualna mobilnost učenika
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	KA 2 – Strateško partnerstvo

U aktivnosti Individualna mobilnost učenika Programa za cjeloživotno učenje sudjelovalo je troje učenika Gimnazije i strukovne škole Jurja Dobrile iz Pazina. Učenička razmjena ostvarena je sa školom *Ruoveden Yhteiskoulu* u Finskoj (Ruovesi) te *Istituto d'istruzione superiore Renato Cartesio* u Italiji (Olevano Romano). Iz navedenih škola po dvoje je učenika također sudjelovalo u učeničkoj razmjeni sa školom iz Pazina. Mobilnosti su trajale po tri mjeseca i imale pozitivan učinak. Učenici su pohađali nastavu na engleskom, odnosno talijanskom jeziku, a programom za razmjenu podataka izravno su sudjelovali na nastavi u matičnoj školi iz onih predmeta koji su im bili od velike važnosti. Poboľšali su svoje jezične kompetencije i postali samostalniji. Ovakav tip aktivnosti imao je pozitivan učinak i na ostale učenike u školi jer su i oni pokazali visok stupanj tolerancije prema kulturnim različitostima. U školi je povećana i europska dimenzija učenja.

UČENICI I MENTORI DIONICI U PROJEKTU

SUDJELOVANJE UČENIKA NA NASTAVI PUTEM SKYPEA

O tome kako individualna mobilnost učenika funkcionira u stvarnom okruženju, razgovarali smo s profesoricom Amneris Ružić Fornažar.

Primjećujete li vi, kao profesorica, pozitivne promjene na učenicima koji su sudjelovali u ovoj dugoročnoj mobilnosti?

Bilo je zanimljivo svakodnevno pratiti njihov boravak u novoj sredini, slušati njihove doživljaje, iskustva, spoznaje. Postali su odgovorniji, prepoznali vlastite vrijednosti, stvorili prijateljstva za cijeli život te su se još kvalitetnije, zajedno sa svojim obiteljima, povezali s nastavnicima i usavršili znanje iz engleskog, odnosno talijanskog jezika.

Koje su bile najveće teškoće učenicima koji su otišli u druge države?

U provedbi različitih projektnih aktivnosti učenicima se pristupilo individualizirano, time su se izbjegle eventualne teškoće. Veće kulturološke razlike zahtijevaju dulju prilagodbu, ali su time stečena iskustva bogatija.

Kako su se učenici iz Finske i Italije snašli u Hrvatskoj?

Nakon mobilnosti naših učenika, boravak u Hrvatskoj bio je nastavak njihova druženja. Program smo prilagodili njihovim potrebama i dodatno organizirali učenje hrvatskog jezika. Neki su od njih bili osobito aktivni u životu škole i sudjelovali u mnogim projektima i izvannastavnim aktivnostima.

Što je najveća vrijednost ovakve vrste mobilnosti?

Učenici sudionici mobilnosti promicatelji su i nositelji novih ideja u odgojno-obrazovnom procesu, novih kulturnih i društvenih vrijednosti. Iskustvo boravka u drugoj zemlji pridonosi razvoju međukulturalnog razumijevanja, promicanju solidarnosti i osobnom razvoju.

----- OLEVANO ROMANO, ITALIJA

----- RUOVESI, FINSKA

**Strukovno
obrazovanje i
osposobljavanje**

Centar za odgoj i obrazovanje “Slava Raškaj” Zagreb

Ime organizacije:	Centar za odgoj i obrazovanje “Slava Raškaj” Zagreb
Naziv projekta:	Iskustvom do posla 5 (<i>From experience to work 5</i>)
Tema:	Strukovno usavršavanje učenika koji se obrazuju za ugostiteljska zanimanja u programima kuhar i slastičar
Oznaka projekta:	2013-1-HR1-LEO01-03157
Tip aktivnosti u sklopu Programa za cjeloživotno učenje:	MOB IVT
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	KA 1 – Pojedinačna mobilnost

Centar za odgoj i obrazovanje, ustanova koja se bavi rehabilitacijom, odgojem i obrazovanjem djece i mladeži oštećenog sluha i govora te djece s komunikacijskim teškoćama, ima dugogodišnje iskustvo u provedbi europskih projekata. Već nekoliko godina zaredom kroz projekte financirane iz sredstava Programa za cjeloživotno učenje šalje svoje učenike na strukovno usavršavanje. Godine 2013. šestero je učenika ugostiteljskih zanimanja kuhar i slastičar boravilo na dvotjednoj mobilnosti u Finskoj.

Uz nova strukovna znanja i vještine usvojene na kulinarskim radionicama, učenici su sudjelovanjem u projektu unaprijedili i svoje znanje engleskog jezika, naučili osnove finskog jezika te usavršili svoje komunikacijske vještine i vještine primjene IKT-a. Sudjelovanjem u projektu učenici su također imali priliku kroz nova iskustva steći dodatno profesionalno samopouzdanje i osobno samopoštovanje, poboljšati vlastitu samostalnost i sposobnost snalaženja u novim situacijama. To je u skladu s misijom Centra, koji pomaže razvoj komunikacijskih i životnih vještina, među ostalim i sudjelovanjem u europskim projektima. Time omogućuje svojim štićenicima da se razvijaju u sretne, samostalne i nezavisne osobe uključene u sve životne aktivnosti.

O projektu smo razgovarali s voditeljicom Brigitom Jerić.

Vaš Centar ima dugogodišnje iskustvo sudjelovanja u raznim europskim projektima, pa tako i u projektima Programa za cjeloživotno učenje. Kako su aktivnosti tih projekata utjecale na osobni i profesionalni razvoj vaših mladih polaznika?

Aktivnosti i sudjelovanje u europskim projektima uvelike su pridonijeli osnaživanju osobnih i profesionalnih kompetencija naših učenika, koji su se u projekte uključivali s velikom motiviranošću i željom za novim znanjima, iskustvima i vještinama. Svi naši učenici nakon povratka s praktičnog usavršavanja u Finskoj osnaženi su novim profesionalnim znanjima, poboljšali su komunikacijske vještine na engleskom jeziku, unaprijedili informatička znanja te povećali razinu znanja i razumijevanja povijesnih i kulturnih aspekata Finske. Svi su učenici osnaženi novom spoznajom i vjerom u osobne sposobnosti i kvalitete snalaženja u novim životnim i profesionalnim situacijama, obogatili su i proširili svoja iskustva, što je uvelike pozitivno djelovalo na nošenje sa životnim izazovima koji su ih čekali nakon završetka školovanja.

--- PRAKTIČNO USAVRŠAVANJE U FINSKOJ

Jeste li primijetili lakši ulazak na tržište rada među mladima koji imaju iskustvo međunarodnog usavršavanja?

Svi naši učenici koji su bili uključeni u europske projekte dobili su Europski certifikat o sudjelovanju u projektu, koji su predložili poslodavcima prilikom traženja zaposlenja. Povratne su informacije da je njihovo međunarodno stručno iskustvo pozitivno vrednovano od poslodavaca, kojima je takvo iskustvo važan pokazatelj dodatnih interesa, sposobnosti i vještina, te im povećava izgleda prilikom zapošljavanja. Svi učenici koji su sudjelovali u projektu uspjeli su se zaposliti, što je samo pokazatelj važnosti i vrijednosti provođenja projektnih aktivnosti međunarodnog stručnog usavršavanja mladih.

Što najviše motivira mlade da sudjeluju u međunarodnim projektima koje provodite?

Mladi iz našeg Centra iskustvo mobilnosti radi stručnog usavršavanja doživljavaju kao profesionalni i osobni izazov, ali i kao veliku povlasticu te priznanje za uloženi trud u vlastito školovanje. Svjesni su da će se takvim ulaganjem u usavršavanje povećati njihove mogućnosti za konkurentnost i zapošljavanje na otvorenom tržištu rada.

Dom za odgoj djece i mladeži Zagreb

Ime organizacije:	Dom za odgoj djece i mladeži Zagreb
Naziv projekta:	Poremećaji u ponašanju - prilike u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (<i>Behavioral Disorders - Opportunity in VET</i>)
Tema:	Rad s djecom i mladima s poremećajima u ponašanju
Oznaka projekta:	2013-1-HR1-LEO03-03082
Tip aktivnosti u sklopu Programa za cjeloživotno učenje:	MOB VETPRO
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	KA 1 – Pojedinačna mobilnost

U projektu Doma za odgoj djece i mladeži Zagreb radilo se na usavršavanju osoblja razmjenom iskustava s njemačkim kolegama u području socijalnog i obrazovnog rada s djecom i mladima s poremećajima u ponašanju. Naučene nove metode sudionici mobilnosti primjenjuju u radu s rizičnim skupinama učenika strukovnih škola (sportske aktivnosti, radionice).

Projekt je omogućio bolje upoznavanje i povezivanje partnerskih institucija te uključenost društvene zajednice u rješavanje problema poremećaja u ponašanju kod mladih, a također je ostvarena suradnja s različitim institucijama relevantnima za sustav socijalne skrbi.

O provedbi i učincima projekta razgovarali smo s ravnateljem Božom Vrkljanom.

Jeste li primijetili promjene u interakciji s vašim štíćenicima otkad primjenjujete nove metode?

Tijekom studijskog posjeta Hannoveru primarno smo se upoznali s globalnom organizacijom i funkcioniranjem sustava u području obrazovanja. Imali smo priliku upoznati i programe koji su bili prilično specifični, vezani za dobro gospodarsko stanje u Hannoveru i potrebe na tamošnjem tržištu rada, pa ih je zbog toga teško preslikati u drugim okolnostima. Međutim, metode koje se pritom koriste široko su primjenjive. Ono što je na nas ostavilo najveći dojam bilo je maksimalno iskorištavanje potencijala koje ima svaki pojedinac. Programi su usko specijalizirani za svakog pojedinca i usko specijalizirana zanimanja. Primjerice, u obilasku ustanove koja omogućuje zapošljavanje osoba s invaliditetom upoznali smo mladića koji može pomicati samo jednu ruku, a unatoč tome zarađuje sam za svoj život razvrstavajući dijelove za automobile. Bez obzira na to što smo i inače usmjereni prema programiranju tretmana i obrazovanja na osnovi pozitivnih uporišta i snaga koje smo prepoznali kod naših korisnika, ovo nam je iskustvo dalo nov zamah u tom pogledu. Naši korisnici to prepoznaju i pozitivno na to reagiraju.

U CENTRU STEPHANSSTIFT OSOBE S INVALIDITETOM
IZGRADJUJU «HOTELE ZA KUKCE» I KUĆICE ZA PTICE

OBILAZAK STEPHANSSTIFTA

Kako je uopće došlo do suradnje s njemačkim kolegama, jesu li njihove metode rada učinkovitije ili uspješnije u smislu aktivne integracije štíćenika u društvo?

Projekt je nastao u suradnji s prof. Draženom Maksimovićem, ravnateljem Obrtničkog učilišta – ustanove za obrazovanje odraslih. Prof. Maksimović je, prije nego što je imenovan ravnateljem Obrtničkog učilišta, radio kao nastavnik matematike i fizike u Elektrostrojarskoj obrtničkoj školi u Zagrebu. Kao nastavnik u toj školi pokazao je veliko zanimanje i senzibiliziranost za učenike koji su bili korisnici našeg doma te smo iznimno uspješno surađivali, tako da je većina naših korisnika uspješno završavala neka od strukovnih zanimanja. Upravo nam je prof. Maksimović preporučio Stephansstift jer je s njima otprije imao pozitivnih iskustava u kojima su se već dokazali kao vrijedni i korektni projektni partneri. Nakon proučavanja njihovih iskustava, shvatili smo da možemo mnogo naučiti na primjeru njemačkih kolega – ne samo o strukovnom osposobljavanju i obrazovanju nego i o sveobuhvatnom procesu deinstitucionalizacije s kojim smo se u tom trenutku počinjali susretati. Tijekom boravka na studijskom putovanju vidjeli smo način rada koji se uvelike oslanja na dobro gospodarsko stanje u Njemačkoj. Tamo je relativno jednostavno organizirati programe strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koji daju realnu priliku za skoro zapošljavanje i samim time za izlazak iz marginaliziranih skupina društva. Velik dio tih metoda u Hrvatskoj u ovom trenutku nije moguće provesti zbog teškog stanja na tržištu rada i visoke stope nezaposlenosti. Međutim, upravo smo zbog toga počeli više razmišljati o usmjeravanju prema poduzetništvu i razvoju poduzetničkog duha među našim korisnicima. Na taj će način biti formirani i naši novi projekti, koji su trenutačno u pripremljivoj fazi. Takav pristup našim je štíćenicima vrlo blizak jer je većina njih u životu naučila da se moraju oslanjati sami na sebe kako bi postigli određeni uspjeh.

Jeste li uočili promjene i među osobljem?

Svi stručnjaci koji su sudjelovali u projektu bili su iznimno zadovoljni ovim iskustvom. Nakon završetka studijskog putovanja kod svih je bila prisutna viša razina motivacije i suradnje s drugim sudionicima, a stečena iskustva nastojali su i prenijeti kolegama koji nisu bili na putovanju. Iako je od mobilnosti prošlo više od dvije godine, često se u nekim stručnim raspravama, kod donošenja planova i odluka, nastojimo prisjetiti i implementirati novostečena pozitivna znanja sa studijskog putovanja. Ovo putovanje potvrdilo nam je tezu da je potreba za cjeloživotnim obrazovanjem sve više raširena, što osobito vrijedi za naša zanimanja. Osim toga, ovo nam je iskustvo pokazalo kolike mogućnosti nude fondovi Europske unije, pa smo počeli pisati i prijavljivati i druge projektne prijedloge.

POSJET NADLEŽNOM
MINISTARSTVU

OBILAZAK GRADA
HANNOVERA

Klinički bolnički centar Zagreb

Ime organizacije:	Klinički bolnički centar Zagreb
Naziv projekta:	m-zdravstvene psihoobrazovne intervencije vs. nuspojave na liječenje antipsihoticima (<i>mHealth psychoeducational intervention versus antipsychotic-induced side effects</i>)
Tema:	Psihičko zdravlje i moderne tehnologije
Oznaka projekta:	2013-1-HR1-LEO04-03225 1
Mrežna stranica:	www.psylog.eu
Tip aktivnosti u sklopu Programa za cjeloživotno učenje:	Partnerstvo
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	KA 2 – Strateško partnerstvo

Ovim je projektom Klinički bolnički centar Zagreb želio razviti inovativni psihoedukativni tečaj s temom nuspojava na liječenje antipsihoticima, lijekovima koji se primjenjuju u liječenju određenih psihičkih poremećaja. Riječ je o učinkovitim lijekovima kojima se bolest može kontrolirati, no ti isti lijekovi uza svoje terapijsko djelovanje nose određene nuspojave, koje mogu utjecati na pad kvalitete života oboljelih i njihovih obitelji.

U praksi se ne provodi sustavno praćenje lijekova, već se nuspojave uglavnom uoče nakon što pacijent to kaže svom liječniku. Stoga je važno da liječnici nauče kako educirati pacijente, da prepoznaju i objektivnije prijavljuju nuspojave i time često spriječe njihov razvitak. Upravo se time bavio ovaj projekt, u sklopu kojeg su razvijene tri inovacije – izrada mobilne aplikacije PsyLOG, niz tečajeva i simpozija o liječenju shizofrenije te upotreba kaskadnog efekta.

Mobilna aplikacija PsyLOG za praćenje nuspojava antipsihotika izrađena je za mobilne telefone s Android *smartphone* tehnologijom te je namijenjena terapeutima i pacijentima koji se bore s mentalnim poremećajima. Mobilna aplikacija radi kao sustav za praćenje nuspojava i služi za identifikaciju nuspojava lijekova te nudi savjet što učiniti u slučaju nuspojave. Također sadržava i sekciju koja pomaže pacijentu da prati svoje navike i stil života te mu pomaže da postigne i održi zdrav i poželjan životni stil. Aplikacija je dostupna na šest jezika – hrvatskom, engleskom, njemačkom, francuskom, češkom i srpskom – a trenutačno se izrađuje i u japanskoj i španjolskoj verziji. Uz aplikaciju je dostupan i priručnik o upotrebi aplikacije te video s uputama za korisnike. Više informacija o samoj aplikaciji i projektu dostupno je na mrežnoj stranici <https://www.psylog.eu/>. Osim razvoja mobilne aplikacije održan je i niz tečajeva i simpozija o liječenju shizofrenije, a dio sadržaja dostupan je na stranicama Europske psihijatrijske udruge www.europsy.net te na službenoj stranici projekta <https://www.psylog.eu>. Treća je inovacija upotreba kaskadnog efekta – svi sudionici projekta pohađali su tečaj za praćenje nuspojava antipsihotika, uključujući upotrebu PsyLOG aplikacije.

Projekt ima znatan utjecaj na kliničku praksu sudionika, a posredno i na njihove organizacije, kao poboljšanje psihijatrijske skrbi edukacijom osoblja te uvođenja inovativnog i svima dostupnog alata bitnog za unapređenje kliničke prakse.

Projekt je proveden uspješnim partnerstvom kojim je koordinirao Klinički bolnički centar Zagreb. Partneri u projektu bili su Hrvatsko psihijatrijsko društvo (Hrvatska), *European Psychiatric Association*, EPA (Francuska), *Westfaelische-Wilhelms-Universitate Muenster (Wwu)* (Njemačka), *University Of Zürich - Division Of Psychiatry Research and Psychogeriatric Medicine* (Švicarska), *Department Of Psychiatry, First Faculty Of Medicine, Charles University In Prague* (Češka), Klinički centar Srbije, Klinički centar Medicinskog fakulteta u Beogradu (Srbija), *European Federation of Associations of Families of People with mental illness (EUFAMI)*, Belgija) i *German Association for Psychiatry, Psychotherapy, Psychosomatics and Nervous Disease (DGPPN)*, Njemačka). Mobilna aplikacija PsyLOG razvijena je u suradnji s tvrtkom Infinum d.o.o.

O projektu i njegovim učincima razgovarali smo s voditeljicom projekta Martinom Rojnić Kuzman.

Kako procjenjujete utjecaj projekta na kliničku praksu sudionika?

Projekt je vrlo pozitivno utjecao na sve sudionike. Naime, prema propozicijama Union of *European Medical Specialists* (UEMS), koji propisuje standarde kompetencija iz svih medicinskih specijalizacija, psihijatar mora zadovoljavati niz kompetencija, uključujući ulogu kliničara, edukatora, akademskoga građanina, promotora mentalnog zdravlja, administratora, suradnika u timu i menadžera. Sudionici u ovom projektu imali su prilike raditi na nizu potrebnih vještina. Primjerice, svi su sudionici uglavnom specijalizanti psihijatrije ili mladi specijalisti, od kojih su neki prvi put sudjelovali na međunarodnim radionicama. Osim što im pruža mogućnost usavršavanja profesionalnog engleskog jezika, projekt im omogućuje i upoznavanje, povezivanje i razmjene znanstvenog i kliničkog iskustva s mladim kolegama diljem Europe i svijeta, ali i upijanje znanja od starijih, međunarodno prepoznatih stručnjaka na području mentalnog zdravlja. S obzirom na to da su mladi kolege bili uključeni u organizaciju nacionalnoga kaskadnog tečaja, kroz projekt su dobili iskustvo organizacije, vođenja radionice i sudjelovanja u promotivnim akcijama. Kroz samu mobilnost sudionici su upoznali aplikaciju PsyLOG te sudjelovali u istraživačkom dijelu projekta. Zajedničkom promocijom i objavom rezultata u znanstvenim i stručnim publikacijama njihova daljnja motivacija za upotrebu aplikacije vjerojatno će rasti. Nadalje, sama upotreba aplikacije PsyLOG u našem zdravstvenom sustavu je inovativna, čak i na međunarodnoj razini. Stoga su samim projektom sudionici bili educirani o upotrebi nove te potencijalno vrlo vrijedne, dostupne i jeftine dodatne metode koja može pomoći liječnicima i bolesnicima.

Sve navedeno još je više utjecalo na klinički, znanstveni i organizacijski rad nacionalnih voditelja s obzirom na to da je rad na projektu zahtijevao visoku razinu internacionalne i unutarnacionalne suradnje, upoznavanje s medicinsko-pravnim sustavima drugih zemalja EU te organizacijske vještine i sposobnost promocije rezultata. Također, sam razvoj aplikacije PsyLOG, koji uključuje rad s IKT privatnim sektorom, prvo je takvo iskustvo za voditelje te je od neprocjenjive vrijednosti. U konačnici, primjenom međunarodno inovativne metode omogućuje se voditelju i sudionicima sudjelovanje i vođenje znanstvenog istraživanja međunarodne razine.

▲
 --- PREDSTAVLJANJE PROJEKTA NA KONGRESU NJEMAČKE
 UDRUGE PSIHIJATARA I PSIHOTERAPEUTA,
 DGPPN KONGRES, BERLIN, STUDENI 2014.

Što očekujete od širenja rezultata ovog projekta u odnosu prema kvaliteti psihijatrijske skrbi? Imate li već nekih povratnih informacija o zadovoljstvu pacijenata ovom mobilnom aplikacijom?

Pacijenti navode da su uglavnom zadovoljni aplikacijom te da može biti korisna njima samima i njihovim liječnicima. Osim zadovoljstva pacijenata, htjeli smo istražiti je li PsyLOG doista koristan u svakodnevnom radu. Stoga smo proveli istraživanje procjene upotrebe PsyLOG u više psihijatrijskih ustanova u Hrvatskoj (trenutačno Klinika za psihijatriju, KBC Zagreb, Klinika za psihijatriju Vrapče, Klinika za psihijatriju KBC Rijeka, Psihijatrijska bolnica "Ivan Barbot"), u Njemačkoj i Srbiji, a rezultati su predstavljeni na psihijatrijskim međunarodnim kongresima i nacionalnom kongresu. Ispitali smo 80 ispitanika podijeljenih prema metodi liječenja (PsyLOG grupa vs. *treatment as usual* (TAU)) te smo ih pratili tijekom šest mjeseci s obzirom na psihopatologiju, nuspojave lijekova te uzimanje lijekova primjenjujući standardizirane upitnike u četiri vremenske točke. Naši rezultati upućuju da je grupa koja je koristila PsyLOG detektirala znatno više nuspojava lijekova u usporedbi s grupom koja nije upotrebljavala PsyLOG, premda nije bilo razlike u psihopatologiji i primjeni psihijatrijskih lijekova među grupama (adherenciji). PsyLOG grupa također je detektirala nuspojave koje se obično ne uočavaju te ih je detektirala u kraćem razdoblju s pomoću aplikacije PsyLOG umjesto primjenom standardiziranih upitnika. Stoga naši prvi rezultati upućuju da je aplikacija PsyLOG vrijedno pomagalo u liječenju bolesnika koji uzimaju antipsihotike i druge lijekove, osobito kada je riječ o liječenju s više lijekova istodobno, što je uobičajeno u kliničkoj praksi, iako su tada pod većim rizikom razvoja nuspojava. Također, naši rezultati upućuju na veliku potencijalnu korist aplikacije PsyLOG u kliničkim istraživanjima. PsyLOG je jedna od prvih aplikacija u našem zdravlju koja je već dostupna našim liječnicima i bolesnicima, a svi zainteresirani za upotrebu aplikacije u svakodnevnom kliničkom radu i istraživanju mogu kontaktirati s osobljem na psylog@psylog.eu.

--- SUDIONICI ZAVRŠNOG SASTANKA PROJEKTA,
STRASBOURG, FRANCUSKA, LIPANJ 2015.

Pomorski fakultet u Rijeci

Ime organizacije:	Pomorski fakultet u Rijeci, Sveučilište u Rijeci
Naziv projekta:	Izbjegavanje sudara na moru (<i>Avoiding Collisions at Sea</i>)
Tema:	Sigurnost u pomorskom prometu
Oznaka projekta:	2013-1-HR1-LEO05-03048
Mrežna stranica:	www.ecolregs.com
Tip aktivnosti u sklopu Programa za cjeloživotno učenje:	Prijenos inovacija
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	KA 2 – Strateško partnerstvo

Projekt se bavi pomorskim prometom i načinom smanjivanja broja pomorskih nesreća, čiji su uzrok nedovoljno znanje i vještine osoba koje upravljaju brodovima. Naime, mnoga istraživanja pomorskih nesreća otkrivaju da je čak 80 - 85 posto njih izravno uzrokovano ljudskom pogreškom ili je povezano s time zbog neodgovarajućih reakcija osobe koja upravlja brodom. Uzrok nesreća u većini slučajeva nisu nedostaci u regulativama i postojećim standardima, nego nedostaci u pomorskom obrazovanju i osposobljavanju pomoraca ili zanemarivanje postojećih standarda i regulativa. Od svih vrsta pomorskih nesreća najčešći su sudari i nasukavanja s obično vrlo velikim posljedicama. Stoga se projekt bavio upravo poboljšanjima u sustavu obrazovanja i osposobljavanja pomoraca kako bi se postojeći propisi pravilno naučili, zatim i ispravno praktično primijenili. Cilj je bio istražiti nerazumijevanja u primjeni Pravila o izbjegavanju sudara na moru te na osnovi rezultata istraživanja pripremiti materijal za učenje Pravila koji će se primijeniti u postojećim programima pomorskog obrazovanja i osposobljavanja.

U projektu su kao partneri sudjelovali vodeći pomorski centri iz nekoliko država Europske unije. Glavni opipljivi rezultat jest mrežna platforma za e-učenje i evaluaciju znanja iz Pravila o izbjegavanju sudara na moru, kojom se olakšava postizanje potrebnih znanja i vještina u skladu s postojećim programima pomorske naobrazbe te ispravna primjena relevantne regulative. Time se želi utjecati na smanjivanje broja pomorskih nesreća kvalitetnijim i obuhvatnijim obrazovanjem pomorskih kadrova, od vježbenika palube i časnika do zapovjednika brodova. U projektu su tijekom istraživanja bile aktivno uključene vodeće brodarske tvrtke u svijetu, koje su vrlo zainteresirane za rezultate projekta i koje već primjenjuju mrežnu platformu za poboljšanje znanja i vještina svojih pomoraca. Rezultati projekta implementirani su u sustav obrazovanja i postojeće programe obrazovanja i osposobljavanja u svim zemljama projektnih partnera, ali i u mnogim drugima jer su rezultati projekta primjenjivi globalno.

O ovom važnom projektu i njegovoj konkretnoj primjeni razgovarali smo s voditeljem Danijem Mohovićem.

Primjećujete li poboljšanja u rezultatima učenja kod učenika koji primjenjuju ovu vrstu mrežnog tečaja (platforme) za učenje o regulativama koje se tiču pomorskih nesreća i njihovim primjenama?

Poboljšanja postignuta u rezultatima učenja za propise koji se odnose na izbjegavanje sudara na moru su izvrsna. Ovakav zaključak proizlazi nakon usporedbe rezultata učenja studenata nautičkog smjera Pomorskog fakulteta u Rijeci iz akademskih godina 2013. i 2014. s rezultatima za 2015. godinu, kada je mrežna platforma za učenje Pravila prvi put korištena u sklopu predavanja iz Pravila o izbjegavanju sudara na moru, te su kasnije studenti primjenjivali platformu za pripremu ispita. Usporedbom rezultata studenata iz 2015. godine s rezultatima studenata iz 2013. i 2014. godine postotak studenata koji su postigli ocjenu dobar (3) smanjen je 25 posto, a postotak studenata koji su postigli ocjenu izvrstan (5) povećan 23 posto te je 2015. godine ukupno 60 posto studenata postiglo najvišu moguću ocjenu iz ove materije.

Koji su sada najveći problemi u primjeni regulativa, zašto postoje teškoće u njihovim primjenama i kako to želite promijeniti ovim projektom?

Postojeća regulativa u vezi s izbjegavanjem sudara na moru, koju pomorci moraju primjenjivati, postoji već od 1972. godine i do danas je doživjela samo manje izmjene. Iz toga bi se trebalo zaključiti da je već sve poznato i da ne bi smjelo biti problema u njenom učenju kao ni u primjeni. Nažalost, statistike pomorskih nesreća pokazuju suprotno, kao i istraživanje koje je provedeno u sklopu ovog projekta, kojim je anketirano više od 1800 učenika, studenata i pomoraca. Osnovni problem je u različitoj interpretaciji postojeće regulative. Cilj je projekta bio potpuno objasniti regulativu o primjeni Pravila o izbjegavanju sudara na moru, pripremiti materijal za učenje (mrežna platforma) koji će primjenjivati nastavnici koji ovu regulativu predaju, kao i učenici, studenti i pomorci koji će je morati provoditi tijekom plovidbe na brodovima. Kako bi se objasnila Pravila, pripremljena su ukupno 283 scenarija koji sadržavaju njihov opis te objašnjenje koje se pravilo primjenjuje u određenoj situaciji. Određeni scenariji dodatno su prikazani grafičkom slikom te videima koji prikazuju razvoj događaja promatrajući sa zapovjedničkog mosta, ekrana radara, elektroničke karte (ECDIS) te prikaz scenarija iz ptičje perspektive. U dijelu Pravila koji prikazuje navigacijska svjetla dodan je 3D prikaz navigacijskih svjetala broda, a Pravila koja objašnjavaju primjenu zvučnih signala imaju uz opis i mogućnost slušanja tih signala.

Koje su reakcije vaših studenata na ove promjene u načinu poučavanja?

U razgovoru sa studentima, a i prema rezultatima anketa koje smo mi i partneri na projektu u drugim zemljama EU prikupili tijekom testiranja mrežne platforme, možemo zaključiti da su studenti vrlo zadovoljni novim materijalom za predavanje i učenje. Materijal za učenje vrlo je kvalitetan, govori to i činjenica da je jedan od najjačih pomorskih instituta u svijetu – engleski Kraljevski institut za navigaciju (*Royal Institute of Navigation*) - raspravljao na svojim odborima da oni kao institucija upravo ovaj materijal preporuča za učenje Pravila. Osim studenata, izrazito su pozitivne reakcije najjačih brodarskih tvrtki koje su informacije o materijalu objavile u svojim biltenima te potiču svoje časnike palube da primjenom materijala poboljšaju svoje znanje i razumijevanje Pravila. Mrežna platforma za učenje Pravila trenutačno je dostupna na hrvatskom, engleskom, slovenskom, španjolskom, turskom i bugarskom jeziku, a razne pomorske institucije zainteresirane su da se mrežna platforma prevede i na ostale jezike. Upravo smo dobili zahtjev da se mrežna platforma prevede na ruski jezik.

↑ PREDSTAVLJANJE REZULTATA PROJEKTA NA ZAVRŠNOJ KONFERENCIJI U OPATJI

↑ TESTIRANJE PLATFORME ZA UČENJE MEĐU STUDENTIMA POMORSKOG FAKULTETA U RIJECI

↑ INTERES SUDIONIKA ZAVRŠNE KONFERENCIJE PROJEKTA ZA TESTIRANJE PLATFORME

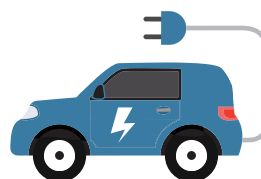
Škola za cestovni promet

Ime organizacije:	Škola za cestovni promet
Naziv projekta:	<i>Europe Electric Car</i>
Tema:	Cestovni promet i poučavanje za izradu električnog automobila
Oznaka projekta:	2012-1-HR1-LEO04-01947 1
Mrežna stranica:	www.eecar.eu
Tip aktivnosti u sklopu Programa za cjeloživotno učenje:	Partnerstvo
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	KA 2 – Strateško partnerstvo

Škola za cestovni promet ima višegodišnje iskustvo u međunarodnim projektima kojima unapređuje svoj rad, znanja i kompetencije svojih profesora te kvalitetu nastave. Ovaj je projekt rezultirao stvaranjem i uvođenjem dvaju novih kolegija u nastavni program kao izbornih predmeta (*The development of the electric car* u finskoj partnerskoj školi te Alternativni pogoni u cestovnom prometu u Školi za cestovni promet), čiji je cilj bilo prilagođavanje programa promjenama u području cestovnog prometa.

Škola je izradila svoju inačicu električnog automobila, a u procesu izrade, odnosno prerade klasičnog automobila u električni sudjelovali su zajedno učenici i nastavnici. Financijske teškoće na koje su naišli tijekom izrade automobila uspješno su riješene donacijama poduzeća, odnosno povezivanjem s poslovnim svijetom. Sudjelujući u inovativnom i stvaralačkom procesu, sudionici su ujedno kreirali nov fleksibilni način učenja koji će im olakšati prijenos znanja i vještina u radno okruženje.

ZAJEDNIČKA FOTOGRAFIJA:
ZAVRŠNA PARTNERSKA KONFERENCIJA
NA PROJEKTU E-CAR

O tome kako se projekt provodio u školi te kakve su bile reakcije, razgovarali smo s voditeljicom Snježanom Kovač.

Što očekujete od uvođenja novoga kolegija u nastavni program?

Nastavnim sadržajima predviđenima predmetom Alternativni pogoni u cestovnom prometu učenici će obogatiti teorijske kompetencije o alternativnim pogonima i razvijati znanja i svijest o važnosti promicanja alternativnih pogona u cestovnom prometu, posebno električnih vozila, zbog njihovih ekoloških, ekonomskih i sigurnosnih aspekata. U sklopu kolegija učenici analiziraju vrste i osobine alternativnih pogona u cestovnom prometu, uspoređuju ih s konvencionalnim vozilima, analiziraju primjenu električnih vozila u cestovnom prometu s ekološkog, ekonomskog i sigurnosnog aspekta. Teme njihovih završnih radova također su vezane uz ovu tematiku.

Jeste li nastavili suradnju s poslovnim svijetom i nakon završetka projekta?

Dobru suradnju s poduzećima i ustanovama nastavili smo i nakon projekta. Radi boljeg ostvarivanja predviđenih rezultata učenja, osim rada u specijaliziranoj učionici te korištenja školskog električnog automobila SMART, učenici posjećuju proizvođače električnih automobila (DOK-ING, Rimac Automobili, NETeko), sudjeluju na različitim događanjima iz područja e-mobilnosti (Zagrebački energetska tjedan, Tjedan mobilnosti, prezentacije projekata Energetskog instituta Hrvoje Požar, susreti samograditelja električnih automobila...). Osim toga, suradnju smo nastavili i novim projektom *Learning E-Mobility*.

Kako učenici reagiraju na izborne predmete koji se bave alternativnim pogonima te električnim automobilima?

Dodatna nastava pod nazivom Alternativni pogoni u cestovnom prometu pobudila je veliko zanimanje učenika već prve godine provedbe projekta, pa je iduće školske godine uvedena kao fakultativna nastava za učenike četvrtih razreda koji se obrazuju za zanimanje tehničar cestovnog prometa. Nove tehnologije uvijek su privlačne mladima, što pokazuje i ovaj primjer.

UČENICI I NASTAVNICI U
POSJETU ENERGETSKOM
INSTITUTU HRVOJE POŽAR

UČIMO OD NAJBOLJIH – MATE RIMAC
PREDSTAVIO NAM JE SVOJ ELEKTRIČNI
AUTOMOBIL CONCEPT ONE

SUDIONICI PRVOG PARTNERSKOG SASTANKA
U EUROPSKOM CENTRU ZA ISTRAŽIVANJE I
RAZVOJ VOZILA HYUNDAI – KIA, FRANKFURT

**Visoko
obrazovanje**

Sveučilište u Dubrovniku

Ime organizacije:	Sveučilište u Dubrovniku
Naziv aktivnosti:	Studentska mobilnost u svrhu stručne prakse
Oznaka projekta:	2013-1-HR1-ERA02-03280
Mrežna stranica:	www.unidu.hr/odjeli.php?idizbornik=394
Tip aktivnosti u sklopu Programa za cjeloživotno učenje:	Stručna praksa – potprogram Erasmus
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	KA 1 – Mobilnost pojedinaca u svrhu učenja

Bivši student Sveučilišta u Dubrovniku Frano Lubura iznimno je zadovoljan svojim iskustvom s Erasmusom koje mu je omogućilo obavljanje stručne prakse u Velikoj Britaniji u trajanju od šest mjeseci u privatnoj tvrtki *Support Services Group*. Ponudili su mu produljenje prakse, a nakon toga i posao uz plaćeni magisterij. Tako je još sa statusom studenta dobio odličnu poslovnu ponudu – ponuđeno mu je mjesto menadžera u financijama u peteročlanom timu.

Frano nam je detaljnije opisao kako mu je Erasmusova stručna praksa promijenila život:

„Kada sam se prijavio na Erasmusovu stručnu praksu, računao sam kako je to lijepo iskustvo od kojega ću nešto naučiti te će lijepo izgledati u životopisu. Nisam ni slutio da će mi ta odluka promijeniti život. Tvrtka u koju sam se prijavio je *Support Services Group*, a pozicija koju sam dobio je Business Administration Intern. Očekivao sam da će tvrtka izgledati kao u filmovima – svi u odijelima, svatko gleda svoj posao i da će na snazi biti red, rad i disciplina. Međutim, u tvrtki me iznenadilo to što je 80 posto ljudi u uredu mlađe od 25 godina, a iako se dosta radi, atmosfera je vrlo opuštena, pa nije začuđujuće da svatko tko dođe na praksu želi ostati (tvrtka je u međuvremenu restrukturirana - sada se zove *3III's - International Intellectual Interns*). Zahvaljujući svojim karakteristikama, već tijekom prva tri mjeseca prakse dobio sam ponudu da ostanem raditi za njih, a zbog svoje zainteresiranosti za financije i menadžment, nakon što sam se dokazao, dobio sam poziciju menadžera u financijama i plaćen mi je MBA na *Oxford Brooks*u. Napokon dokaz da se trud isplati! Svakome preporučujem odlazak na stručnu praksu jer to iskustvo mijenja život!“

FRANO LUŽURA, BIVŠI STUDENT SVEUČILIŠTA U DUBROVNIKU

STRUČNA PRAKSA U VELIKOJ BRITANJI

Sveučilište u Splitu

Ime organizacije:	Sveučilište u Splitu
Naziv aktivnosti:	Studentska mobilnost u svrhu stručne prakse
Oznaka projekta:	2013-1-HR1-ERA02-03277
Mrežna stranica:	www.unist.hr/suradnja/stipendije-i-otvoreni-natjecaji
Tip aktivnosti u sklopu Programa za cjeloživotno učenje:	Stručna praksa - potprogram Erasmus
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	KA 1 – Mobilnost pojedinaca u svrhu učenja

Nataša Doko, bivša studentica Sveučilišta u Splitu, preko sumentora diplomskog rada pronašla je praksu u *Ericssonu* u Budimpešti. Radila je na projektu umjetne inteligencije, a nakon povratka u Split uslijedila je izrada diplomskog rada. Nekoliko dana nakon povratka objavljen je natječaj u splitskom *Ericssonu* na koji se prijavila te dobila posao čak i prije stjecanja diplome. Na poziv *Ericsson Summer Campa* održala je ondje govor o svojim uspjesima i naglasila praksu Erasmusa u Budimpešti. Riječ je o studentici s posebnim potrebama (osteomijelitis), koja je na osnovi toga dobila i dodatnu financijsku potporu tijekom mobilnosti.

Nataša nam je preporučala svoje iskustvo:

„Kao studentica završne godine diplomskog studija Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje počela sam razmišljati o životu nakon fakulteta. Postalo mi je jasno da ću ubrzo biti na tržištu rada i da bi bilo zgodno prije takvog šoka iskusiti rad u stvarnom okruženju, ali i najbolje što mi još studentski život može pružiti. S tim na umu prijavila sam se na Erasmusovu stručnu praksu. Kako je potrebno pronaći tvrtku u kojoj će se obavljati praksa, počela sam slati *mailove* i molbe na adrese raznih tvrtki po Europi, koncentrirajući se na Austriju i Mađarsku. Nakon razgovora sa sumentorom diplomskog rada iz *Ericssona* dogovorena mi je praksa u *Ericssonu* u Budimpešti. Radila sam na vrlo zanimljivom i inovativnom projektu, testirala znanja koja sam stekla za vrijeme studiranja i dobila nova. Posao je bio divan, bila mi je dopuštena visoka razina kreativnosti i inovativnosti, uz stručnu potporu mentora. Radila sam na potpuno novom projektu, u dosad neistraženom području umjetne inteligencije. Kako su takvi projekti rijetki, zavidjeli su mi i ljudi s višegodišnjim radnim iskustvom. Poslodavci su bili i više nego pristupačni i ljubazni, pa sam imala fleksibilno radno vrijeme, što mi je omogućilo obilazak i same Budimpešte i šire Mađarske, kao i posjete susjednim zemljama, Austriji i Rumunjskoj. Naravno, i upoznavanje velikog broja stranih studenata u sličnoj situaciji u kakvoj sam bila i ja te razvijanje prijateljstava. Dobila sam najbolje od oba svijeta tijekom prakse i jedino žalim što nije trajalo dulje.

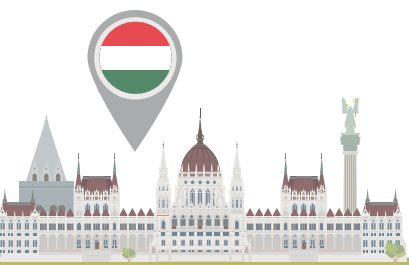

Nakon povratka u drukčiju stvarnost, onu domaću, čekala me izrada i obrana diplomskog rada i pronalazak posla. Nekoliko dana nakon povratka kući doznala sam za natječaj za posao u splitskom *Ericssonu*. Poslala sam prijavu i bila pozvana na razgovor u roku od tri dana. Tijekom razgovora koji su uslijedili idućih dana najviše su se zanimali za projekt iz Budimpešte, kako i što sam točno radila, te bili oduševljeni postignutim. Ubrzo sam dobila ponudu za posao, i to i prije nego što sam diplomirala! Kako sam prisustvovala i ovogodišnjem *Ericsson Summer Campu*, bila sam pozvana u Zagreb na finalni događaj *Summer Campa* na kojem sam održala govor o svojim uspjesima i postignućima i na kojem je kao osobito važna bila spomenuta moja praksa u Budimpešti. Tako sam upoznala i šeficu kompanije *Ericsson Nikola Tesla* i ministra Mornara, koji mi je uručio cvijeće. Zaposlenica sam te iste kompanije već dulje od godinu i pol te i sama pokušavam ostvariti suradnju sa studentima - bila sam mentor troje studenata na prošlogodišnjem *Summer Campu*. Nadam se da ću jednom uspjeti i dogovoriti nekome praksu, kao što je bilo i moje iskustvo.”

NATAŠA DOKO, BIVŠA STUDENTICA SVEUČILIŠTA U SPLITU

OBILAZAK DVORCA BRAN, RUMUNJSKA

Veleučilište VERN

Ime organizacije:	Veleučilište VERN
Naziv projekta:	Oснаživanje za održivost i održivi razvoj u turističkoj industriji (<i>Empowerment for sustainability and sustainable development in tourism</i>)
Tema:	Održivi razvoj turizma
Oznaka projekta:	2013-1-HR1-ERA10-03270
Mrežna stranica:	www.vern-summer-school.com/uploads/documents/erasmus-ljetna-skola-katalog-studentskih-radova-2012-2013.pdf
Tip aktivnosti u sklopu Programa za cjeloživotno učenje:	Erasmusov Intenzivni program
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	KA 2 – Strateško partnerstvo

Tijekom ovog projekta studenti i predavači iz četiriju zemalja bavili su se temom održivog razvoja i prijenosa znanja inovativnim i novim pristupima iz područja ekonomije, turizma, održivog razvoja, financija te komunikacija, odnosno novinarstva. Ovaj je projekt posebno vrijedan jer je svaki student pripremio osobni poduzetnički projekt koji se fokusira na odabrani slučaj lokalnih problema i potencijala. Studenti su potom predstavili svoje projekte kako bi uvježbali vještine prezentacije i javnoga govora, što je jedna od važnih dodatnih vrijednosti koje su studenti dobili ovim projektom. Projekt je uključio i lokalne sudionike na otoku Visu, gdje je održana intenzivna ljetna škola. Poduzetnici, predstavnici grada Visa te šest domaćih tvrtki i organizacija iznijeli su svoje perspektive o pitanju (ne)održivosti s lokalnim dionicima te utjecali na novu razinu razmišljanja o održivom razvoju otoka u Hrvatskoj.

Studenti su stavljeni u središte procesa učenja s naglaskom na iskustveno učenje u razredu i izvan njega, učenje vlastitim razumijevanjem, promatranjem i odlučivanjem. Studenti i profesori imali su priliku doznati više o brojnim aspektima konkurentnosti i održivog razvoja, zaštiti okoliša i poduzetničke inicijative, a došli su i do niza alternativnih stajališta, što je rezultiralo osobnim studentskim projektima i potencijalnim zaokretom u obrazovnom razmišljanju i djelovanju.

LJETNA ŠKOLA NA VISU

O projektu smo razgovarali s Erasmusovim koordinatorom Dubravkom Krausom.

Imate li povratne informacije od studenata koji sudjeluju u ovakvim projektima kako ovo iskustvo utječe na njihovo daljnje studiranje ili zapošljavanje?

Prema mojoj spoznaji, hrvatski studenti koji su sudjelovali u Erasmusovu Intenzivnom programu nakon ovog programa odlučili su iskoristiti sve ostale mogućnosti programa Erasmusa. Sam podatak da je 55 posto hrvatskih polaznika nakon sudjelovanja u Intenzivnom programu odlučilo sudjelovati i u Erasmusovoj mobilnosti radi nastave ili obavljanja stručne prakse u inozemstvu vrijedan je pokazatelj da pozitivno iskustvo u jednom programu može utjecati na studente da se zainteresiraju i za druge opcije. Glavna tema Intenzivnog programa bila je održivi razvoj turizma. Tijekom intenzivnog programa studenti su pohađali i nastavu iz područja zelenog marketinga, inovacija i organizacijskog ponašanja. Pojedini studenti baš su zato odlučili da u nastavku studija ne ostanu samo na jednom edukacijskom području, već su se prilikom upisa na diplomске studije opredijelili za dodatne programe kako bi povećali svoje znanje. Znamo za dva studenta kojima je sudjelovanje u programu pomoglo i olakšalo zaposliti se u inozemstvu. Jedan je od njih Romano Pandur, koji se nakon sudjelovanja u Intenzivnom programu prijavio i za Erasmusovu stručnu praksu te se nakon odrađene prakse zaposlio u poduzeću u kojem je tu praksu i proveo.

Koje su po vašem mišljenju najveće vrijednosti ovakvih projekata?

Smatram da ovi programi imaju vrijednost za tri različite skupine sudionika te za njih predstavljaju vrijedno iskustvo. U ovom intenzivnom projektu te skupine su studenti, predavači (uključujući njihove institucije) i lokalna zajednica. Studenti su unutar ovog programa stvorili nova poznanstva i prijateljstva, moguće buduće poslovne kontakte, vidjeli nove oblike održavanja nastave i transfere znanja, ali su isto tako tijekom programa mogli vidjeti kako je živjeti na otoku te koji sve izazovi pritom postoje. Organizacija predavanja i njegovo povezivanje s lokalnom zajednicom omogućuje studentima spoznaju kako se u toj lokalnoj zajednici može neposredno primijeniti stečeno znanje. Znanje se povezuje s praksom, što studentima pruža vrijedno iskustvo kako odmah primijeniti naučeno. Također, upoznavanje kulture i naslijeđa drugih te načina života različitog od vlastitog proširuje znanja studenata i ruši određene prepreke i predrasude. Predavači su svojim radom na ovom projektu stekli nova iskustva i vrijednosti, koja se zasigurno mogu koristiti u njihovu daljnjem sudjelovanju u sličnim projektima. Time se proširuje lista potencijalnih predavača koji mogu sudjelovati u raznim međunarodnim i domaćim projektima te tako povećati vrijednost i ugled svih uključenih institucija. One pak putem svojih predavača stečeno iskustvo mogu iskoristiti za svoj razvoj s ciljem stvaranja kvalitetnijih obrazovnih institucija. Iskustva studenata i predavača trebala bi se sintetizirati te ponuditi novim generacijama studenata u novim studijskim kolegijima i programima. Praksu da student osmišljava vlastiti projekt u rješavanju postavljenog problema treba nastaviti jer student vlastitim angažmanom u predlaganju rješenja problema proširuje stečena znanja i vještine, a kroz komunikaciju i prezentaciju sudjeluje u timskom radu i stječe osobine lidera. Lokalna zajednica može projekte iskoristiti ako želi te time raditi na svom razvoju. Nadalje, pozitivna iskustva, poglavito naših i stranih studenata, dodatno treba vrednovati te ih primjenjivati u različitim prezentacijama i programima o tome što VERN i ostali partneri nude kao različitost u odnosu prema drugim obrazovnim institucijama.

**Obrazovanje
odraslih**

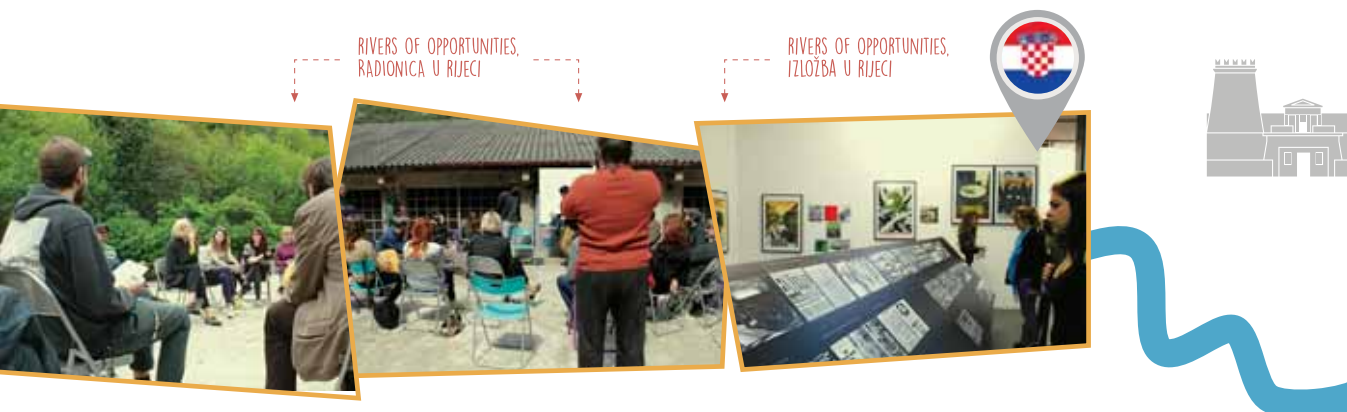

Drugo more

Ime organizacije:	Drugo more
Naziv projekta:	Rijeke mogućnosti (<i>Rivers of opportunities</i>)
Tema:	Kultura, aktivno građanstvo
Oznaka projekta:	2013-1-AT1-GRU06-09888 9
Mrežna stranica:	www.river-cities.net/pages/show/Rivers_of_Opportunities
Tip aktivnosti u sklopu Programa za cjeloživotno učenje:	Obrazovna partnerstva Grundtvig
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	KA 2 – Strateško partnerstvo

Obrazovno partnerstvo Rijeke mogućnosti (*Rivers of opportunities*) okupilo je deset europskih organizacija koje su tijekom dvije godine razmjenjivale znanja o organizaciji kulturnih aktivnosti na javnim mjestima, kao i načinima poticanja sadašnje i buduće publike na stvaranje novih kulturnih događanja, posebice uz urbane morske i riječne obale diljem Europe. Svaki projektni partner prepoznao je različite aspekte razvoja publike u lokalnom kontekstu, te je pronašao adekvatne lokalne ciljne skupine koje su sudjelovale na sastancima partnera radi njihovog angažiranja na određenom lokalnom kulturnom događanju. Vođen Rousseauovom idejom da „kuće čine naselje, a građani čine grad“, hrvatski projektni partner Drugo more organizirao je projektni sastanak tijekom manifestacije “Moje, tvoje, naše”, na kojoj se propitivao odnos ljudi i njihovog životnog prostora - odnos građana i grada.

Projekt je rezultirao razmjenom iskustava i dobre prakse među partnerima u području razvoja publike te unapređenjem prakse u radu s različitim grupama. Projektom su razvijeni i diseminirani i neformalni oblici edukacije u kulturnim projektima. Osim toga, sudionici su naučili prepoznati potrebe lokalne publike te primijeniti različite metode doseganja do nove publike i prevladavanja prepreka koje onemogućuju sudjelovanje određenih skupina u kulturi.

O projektu smo razgovarali s Ivanom Katić, voditeljicom projekta.

Jeste li projektom razvili nova kulturno-edukativna događanja uz riječnu obalu? Kakve su bile reakcije građana?

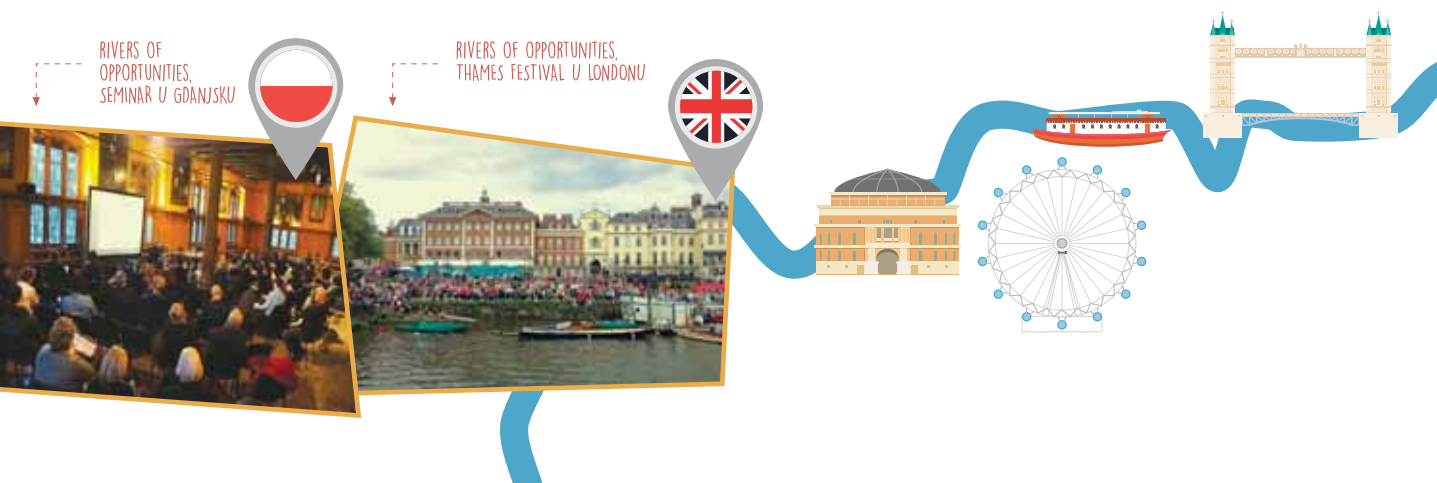
U sklopu projekta održali smo radionicu o mogućoj upotrebi prostora bivše tvornice Hartera smještene uz obalu rijeke Rječine. Grad Rijeka je dio prostora u Harteri u budućnosti namijenio kulturnim sadržajima, ali dosad su se ondje održavali povremeni i privremeni kulturni događaji. Radionicom se pokušao naći model prema kojem bi Hartera trajno zaživjela kao prostor kulture. Okupili smo zainteresirane aktere, stručnjake i građane, koji su se bavili planiranjem u posve netipičnom formatu. Svi su akteri zamijenili svoje stvarne pozicije (npr. pročelnik Odjela za kulturu Grada bio je u ulozi korisnika, netko od građana zastupao je poziciju gradonačelnika) kako bismo osmislili modele koje bi bilo moguće implementirati za oživljavanje ovog prostora na korist cijele zajednice. Mogućnost otvorenog dijaloga građana s predstavnicima lokalne samouprave i stručnjacima (arhitektima, kulturnim radnicima, urbanistima) izazvala je veliko zadovoljstvo.

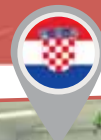
Što ste, primjerice, naučili u razmjenama iskustava i dobre prakse od svojih partnera, a što ste vi prenijeli njima?

Partnerima smo pokušali prenijeti perspektivu dugoročnosti u razmišljanju o kulturnim događajima i načinu na koji oni pridonose razvoju grada. Smatramo da njihov učinak nije neposredan, već događaji funkcioniraju tako da djeluju na promjenu svijesti građana i na stvaranje novih potreba koje se formiraju u određenom razdoblju. Umjetničke prakse često su kritične prema društvenim procesima, tako i njihova upotreba u projektu o revitalizaciji riječnih obala pokušava unijeti različite perspektive koje se bave posljedicama jedne takve transformacije za život građana. Zanimljivo je da su kolege iz partnerske organizacije u Beču otišli i korak dalje te propituju posljedice takve transformacije i na prirodni okoliš, na ostale stanovnike tih prostora te na floru i faunu o kojima obično ne razmišljamo.

Kako promišljate o nastavku i održivosti lokalnih kulturnih događanja?

Kulturne događaje prije svega vidimo kao javno dobro koje pridonosi poboljšanju kvalitete života građana, kritiku koja upozorava na različite društvene procese koji mogu biti negativni ili razarajući za društvo. U takvoj paradigmi kulturni događaji su samo jedan aspekt kulturnog djelovanja, iako organizacijski i financijski najzahtjevniji, a njihova održivost moguća je samo uz snažnu potporu zajednice. Bez takve potpore kao opasnost vidimo usmjeravanje kulturnih događaja prema komercijalnom djelovanju, koje se najčešće može svesti samo na zabavu. U projektima poput ovoga važno je razmišljati o održivosti urbanog krajolika i o široj zajednici te omogućiti dostupnost korištenja riječnih obala svim građanima.

Narodno sveučilište Dubrava

SLIKARSKA RADIONICA
NS DUBRAVA

RADIONICA
DIGITALNE
FOTOGRAFIJE U
NS DUBRAVA

Ime organizacije:	Narodno sveučilište Dubrava
Naziv projekta:	Druženja u klubovima starijih u Poljskoj i Hrvatskoj (<i>Senior clubbing in Poland and Croatia</i>)
Tema:	Aktivno starenje
Oznaka projekta:	2011-1-HR1-GRU14-00863 1
Mrežna stranica:	sites.google.com/site/hrplseniorclub/home
Tip aktivnosti u sklopu Programa za cjeloživotno učenje:	Volonterski projekti za starije Grundtvig
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	KA 2 – Strateško partnerstvo

Projekt Druženja u klubovima starijih u Poljskoj i Hrvatskoj temeljio se na suradnji klubova za starije osobe koji djeluju u sklopu kulturnih centara u Varšavi i Zagrebu. Pokretači projekta bile su osobe starije od 50 godina, polaznici redovitih programa projektnih partnera. Cilj projekta bio je unaprijediti međunarodnu suradnju između projektnih partnera, pružiti volonterima priliku dijeljenja svojeg iskustva u međunarodnom okruženju, pokretanje tečajeva koje će voditi volonteri, pružiti drukčiji pogled na proces učenja, upoznati drugu kulturu uključivanjem volontera u svakodnevne projektne aktivnosti te pridonijeti rastu samopouzdanja samih volontera. Projekt je trajao dvije godine i uključivao je putovanja po šest volontera iz svake od partnerskih organizacija. Razdoblja volontiranja trajala su tri tjedna u svakoj partnerskoj organizaciji, a volonteri su bili uključeni u svakodnevni život lokalne zajednice i sudjelovali u različitim društveno-kulturnim aktivnostima, događanjima i radionicama. Organizirani su tečajevi i radionice u području vizualnih umjetnosti (crtanju, slikanju, digitalnoj fotografiji), tradicionalne kulture (izradi tradicijskog nakita od perlica, pletenju košara, folklornoj glazbi i plesovima), tehnike komunikacije i opuštanja (upotrebom računala, glumom, pjevanjem, nordijskim hodanjem, jogom i pilatesom). U procesu neformalnog učenja volonteri su organizirali programe ili sudjelovali u njima s ciljem upoznavanja s poljskom i hrvatskom kulturom, umjetnošću i jezikom.

Osim što je projekt rezultirao međunarodnom suradnjom klubova seniora, pridonio je i razvijanju svijesti o dobrobiti volontiranja, važnosti aktivnog starenja te i međusobne tolerancije i pomaganja među sudionicima, kao i unapređenju edukativnih programa namijenjenih starijim polaznicima/seniorima u partnerskim ustanovama.

IZRADA TRADICIJSKOG
NAKITA U VARŠAVI

INTERKULTURALNA
VEČER U VARŠAVI

DRUŽENJE POLJSKE I
HRVATSKE VOLONTERKE

O projektu više nam je rekla Dunja Vuković, njegova voditeljica.

Kakvi su bili dojmovi naših volontera nakon povratka s volontiranja i primjećujete li na njima određene promjene povezane s kvalitetom života?

U razdobljima volontiranja u Centru za kulturu OKO iz Varšave sudjelovalo je šestero naših seniora volontera u dobi od 56 do 67 godina: Vinka Mareković, Marija Vidović, Vladimir Superina, Pero Lončarević, Helena Karić i Sonja Biondić. Na volontiranje, u trajanju od tri tjedna, odlazili su u volonterskim parovima i nakon povratka s volontiranja njihovi su dojmovi bili vrlo pozitivni. Svi su naglašavali veliko zadovoljstvo mogućnošću upoznavanja s poljskom kulturom i jezikom, novim znanjima koja su stekli na radionicama u Centru OKO te mogućnošću da svoje znanje prenesu drugima i tako steknu novu ili obogate postojeću vještinu podučavanja. S druge strane, velik izazov našim volonterima bio je dulji boravak u inozemstvu, u novom okružju, s volonterskim parom koji prije nisu poznavali. Bez obzira na manje teškoće, volonteri smatraju da ih je takvo iskustvo iznimno obogatilo te učvrstilo njihove komunikacijske sposobnosti i stvorilo dragocjena poznanstva i prijateljstva. Kao poseban utjecaj ovog projekta na kvalitetu života volontera ističem njihovu daljnju aktivnu uključenost u volonterske i međunarodne programe u lokalnoj zajednici, dodatno pohađanje programa za cjeloživotno učenje i kreativno provođenje slobodnog vremena te rast samopouzdanja u komunikaciji u međunarodnom okružju.

Kakve su bile reakcije vaše okoline na koncept volontiranja među starijim osobama?

S obzirom na to da koncept volontiranja među starijim osobama u našem okružju nije posebno razvijen, reakcije su bile vrlo pozitivne. Tijekom volonterskih razdoblja u NS Dubrava u lokalnim aktivnostima aktivno je sudjelovalo stotinjak polaznika svih dobnih skupina. Seniori, ali i oni mlađi koji nisu mogli biti uključeni u razdoblja volontiranja u Varšavi, aktivno su kao volonteri sudjelovali u ostvarivanju programa za goste volontere iz Varšave u Zagrebu. Ovaj je projekt također afirmirao međugeneracijsko učenje i druženje te pokazao kolike su mogućnosti volontiranja mladih i starijih polaznika u centrima za kulturu.

Na koji je način sudjelovanje u ovom projektu pridonijelo radu vaše ustanove i programima namijenjenim starijim osobama?

Ovaj volonterski projekt za starije Grundtvig bio je drugi projekt od sveukupno 10 ostvarenih projekata NS Dubrava u sklopu Programa za cjeloživotno učenje. Stoga je iskustvo stečeno tijekom ovog projekta imalo vrlo pozitivan utjecaj na daljnji razvoj međunarodne suradnje NS Dubrava, posebno provedbu obrazovnih partnerstava za odrasle u koju su bile uključene i starije osobe. Također, ovaj je projekt potaknuo i daljnji razvoj programa za starije osobe na lokalnoj razini, s aktivnim sudjelovanjem samih polaznika u njihovom predlaganju, osmišljavanju i provođenju.

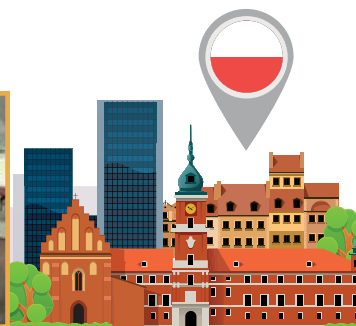
TEČAJ KERAMIKE
U VARŠAVI

TEČAJ KOŠARSTVA
U VARŠAVI

REKREACIJA
U VARŠAVI

Outward Bound Hrvatska

Ime organizacije:	Outward Bound Hrvatska
Naziv projekta:	Osposobljavanje trenera u iskustvenom učenju kroz pustolovne aktivnosti u prirodi (<i>Training of Trainers in Outdoor Education - Basic Level</i>)
Tema:	Sport, zdravi životni stilovi
Oznaka projekta:	2013-2-HR1-GRU03-03415
Mrežna stranica:	www.outwardboundcroatia.com
Tip aktivnosti u sklopu Programa za cjeloživotno učenje:	Stručno usavršavanje Grundtvig
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	KA 1 – Mobilnost pojedinaca u svrhu učenja

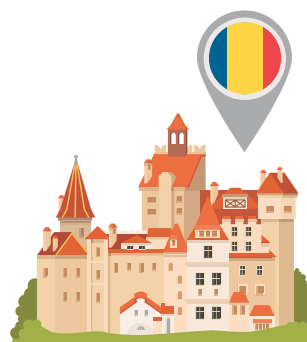
Članica i volonterka udruge Outward Bound Hrvatska, koja provodi programe iskustvenog učenja boravkom i pustolovinom u prirodi, sudjelovala je na tečaju u Rumunjskoj „Osposobljavanje trenera u iskustvenom učenju kroz pustolovne aktivnosti u prirodi“. Glavni cilj ovog tečaja bilo je stjecanje teoretskog i praktičnog znanja o tehnikama iskustvenog poučavanja na otvorenom, koje zahtijevaju intelektualni, emocionalni i fizički angažman sudionika.

Na tečaju je sudjelovalo 14 osoba iz šest europskih zemalja - Rumunjske, Hrvatske, Portugala, Bugarske, Moldavije i Mađarske. Hrvatska je sudionica Lana Novosel nadogradila svoja znanja i vještine te nakon tečaja postala nova instruktorka u udruzi. Zamolili smo je da nam kaže nešto više o svojem iskustvu mobilnosti.

TIROLSKA PREČNICA –
MOST PREKO POTOKA

PRIJELAZ PREKO "ELEKTRIČNE ŽICE"

Koje su najvrednije osobitosti vašeg sudjelovanja u ovom programu osposobljavanja?

Program je jedinstven jer je dizajniran tako da polaznike vodi korak po korak kroz sve faze ciklusa iskustvenog učenja. Uz minimum teorije, koliko je potrebno za usvajanje koncepata i modela, cijeli se program temelji na praktičnom iskustvu i interaktivnom pristupu. Svi polaznici sami prolaze kroza sve izazove, aktivnosti, zadatke i igre koje će primjenjivati u svom radu. Pred grupu se postavljaju različiti problemi koji se u zadanom roku moraju riješiti na što efikasniji način. Time svaki polaznik uz stjecanje praktičnog iskustva i iskustvenog učenja u prirodi razvija potrebne trenerske vještine. Uvjeti u kojima se program odvija upravo su onakvi kakve možemo očekivati u radu. Polaznici su također morali kreirati vlastite aktivnosti, testirati ih na grupi polaznika te smisliti kurikulum programa za ciljnu skupinu. Praktičnim i pismenim ispitom pred komisijom sve znanje stečeno na programu testiralo se i ocijenilo.

Na koji je način sudjelovanje u projektu unaprijedilo kvalitetu rada vaše matične organizacije, odnosno uslugu krajnjim korisnicima (učenicima)?

Sudjelovanjem na ovom osposobljavanju stekla sam znanje, iskustva i upravo one vještine potrebne u provođenju programa i projekata udruge Hrvatska škola Outward Bound. Bila sam njihova članica volonterka tijekom osposobljavanja. Nakon povratka s osposobljavanja počela sam aktivno raditi kao trenerica na programima udruge za djecu i mlade te sam imala priliku odmah nastaviti razvijati iskustva i znanja, a ubrzo se pružila prilika za zapošljavanje u udruzi, gdje od 2013. uspješno radim kao voditeljica projekata i kao trenerica na programima. Mojim izravnim doprinosom radu udruge nakon zapošljavanja kvaliteta rada udruge je porasla, kao i broj programa te broj djece i mladih uključenih u programe, s naglaskom na Erasmus+ te programe iskustvenog učenja za djecu i mlade iz Hrvatske, osobito na one smanjenih mogućnosti.

Kakve su reakcije u vašoj okolini na iskustveno učenje u prirodi kroz boravak i pustolovinu te koje su vrijednosti ovakvog učenja?

Metode iskustvenog učenja u prirodi pokazale su se vrlo snažnim i učinkovitim alatom u radu s djecom i mladima. Smještanjem mladih izvan njihove zone komfora, suočavajući ih s brojnim mentalnim i fizičkim izazovima u prirodnom okruženju planina i šuma, bez tehnologije (mobitela, laptopa itd.), oni pomiču svoje granice. Postižu se velike promjene u području razvoja samosvijesti, odgovornosti za sebe i druge, sposobnosti funkcioniranja u timu, komunikacije te preuzimanja inicijative i vođenja kao i razvoja odgovornosti za okoliš. Mladi otkrivaju vlastite potencijale i razvijaju životne vještine nužne za svoj razvoj. Reakcije okoline su odlične, imamo sve više polaznika, a promjene koje su zamijetili roditelji, odgojitelji, nastavnici i polaznici tijekom i nakon programa dugoročno su doista velike i bitne.

PENJANJE NA UMJETNU STIJENU

GRUPNI USPON PREKO VISOKE PREPREKE

SIMULACIJA SPAŠAVANJA U DIVLJINI

Mladi

Udruga Dobra

Ime organizacije:	Udruga Dobra
Naziv projekta:	Eko Eko
Tema:	Ekološki uzgoj
Oznaka projekta:	HR-12-E66-2012-R3
Tip aktivnosti u sklopu programa Mladi na djelu:	Inicijativa mladih
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	Transnacionalna inicijativa u sklopu KA 2 – Strateško partnerstvo

Riječ je o nacionalnoj inicijativi koja je potaknula rješavanje pitanja nezaposlenosti mladih nizom aktivnosti kojima su se mladi, ali i lokalno stanovništvo, upoznali s ekološki prihvatljivom poljoprivrednom proizvodnjom kao jednim od načina smanjivanja siromaštva i poticanja zaposlenosti. Provođenje projekta upravo u dolini Neretve, gdje su prirodni resursi idealni, a ekološka proizvodnja čini manje od pet posto ukupne proizvodnje, bila je mudra ideja za rješavanje lokalnog problema nezaposlenosti. Iako je primarna ideja bila poticati mlade na kreativnost i poduzetništvo, na usvajanje novih teoretskih i praktičnih znanja te poticanje samozapošljavanja, ideja je prerasla u više od toga - shvaćanje važnosti očuvanja okoliša, promociju zdravog života te edukaciju lokalnog stanovništva za prihvaćanje novog načina proizvodnje. Primjenom različitih metoda, od edukativnih radionica do terenske nastave, od istraživačkog rada na prikupljanju informacija o ekoproizvodnji do izrade promomaterijala, priručnika, letka te sudjelovanjem u promociji samog projekta, mladi su doista mogli iskusiti paletu aktivnosti nužnih za provedbu i ožvljavanje jedne ideje.

Skupivši elementarno znanje o ekoproizvodnji, mladi su izradili 20 miniekovrtova poštujući načela održive proizvodnje. Samostalnim radom i posjetom lokalnim ekoproizvođačima vidjeli su primjere dobre prakse, što ih je potaknulo na to da i sami pokrenu nešto slično. Izrađen je i informativni letak o potrebnim koracima nužnim za dobivanje statusa ekološkog proizvođača, kao i priručnik o ekouzgoju različitih kultura s informacijama o programima koji podržavaju ekouzgoj. Timski rad, osjećaj odgovornosti i kvalitetna komunikacija samo su neke od vještina koje su mladi inicijatori stekli provođenjem projekta, a koje su dokumentirane u izdanim potvrdama Youthpass.

O provedbi i učincima projekta više nam je rekla predsjednica udruge Matija Vukša.

Je li nakon projekta porastao ekološki uzgoj u vašem kraju?

Prema posljednjoj statistici Ministarstva poljoprivrede, u odnosu prema godini provedbe pa do 2014. godine zabilježen je rast poljoprivrednih površina pod ekološkom poljoprivredom. Podaci se odnose na cjelokupno područje Dubrovačko-neretvanske županije, tako da možemo zaključiti da se projektom pridonijelo povećanju poljoprivrednih površina pod ekološkom poljoprivredom.

Kako su mladi reagirali na mogućnosti ekološke proizvodnje?

Mladi su bili zainteresirani i entuzijastični jer su kroz projekt imali priliku steći i unaprijediti znanja i vještine u području ekološke proizvodnje različitim istraživačkim aktivnostima, terenskim posjetima i sudjelovanjem na sajmu. Kad smo započeli projekt, znanje o ekološkoj poljoprivredi bilo je skromno, uglavnom su mislili da je riječ o nečemu što se ne prska, odnosno ne tretira raznim pesticidima i otrovima. Iznenadio ih je uvid u širinu i mogućnosti ekološke poljoprivrede, upoznali su se sa zakonima, procedurama postanka ekološkog proizvođača, agrotehničkim mjerama i poticajima te su na kraju uzgojem vlastitog minivrta imali priliku primijeniti dio stečenog znanja.

Što smatrate najvećom vrijednošću projekta?

Tijekom provedbe projekta dobili smo poticaj za organizaciju Međunarodnog sajma poljoprivrednih i ruralnih proizvoda Eko Rural kako bismo predstavili i proširili rezultate projekta uz promotivne aktivnosti. Ove godine organiziramo 4. međunarodni sajam, tako da je diseminacija projekta Eko Eko i održivost još uvijek vidljiva. Iz godine u godinu nastojimo organizaciju sajma, koji je proizišao iz projekta Eko Eko, podignuti na višu razinu, te što više mladih i djece uključiti u proces organiziranja sajma i promoviranja ekološke poljoprivrede. Vrijednost projekta za sudionike je zasigurno bio razvoj poduzetničkih znanja i vještina, stjecanje iskustva, unapređenje komunikacije i rada u grupama. Takav način rada s mladima ojačao je i kapacitete organizacije te nas je potaknuo na provođenje daljnjih projekata. Kako je sajam međunarodnoga karaktera, bili smo u prilici steći poznanstva s različitim organizacijama i upoznati buduće partnere. Trenutačno pripremamo projekt unutar područja KA 2 Strateška partnerstva u sklopu programa Erasmus+.

EKOLOŠKI UZGOJ

SAJAM POLJOPRIVREDNIH
I RURALNIH PROIZVODA

Udruga Studentski informativni kutak

Ime organizacije:	Udruga Studentski informativni kutak
Naziv projekta:	Studentski.hr
Tema:	Razvoj središnjeg studentskog portala
Oznaka projekta:	HR-12-E27-2013-R1
Mrežna stranica:	http://studentski.hr/udruga/studentski-informativni-kutak
Tip aktivnosti u sklopu programa Mladi na djelu:	Inicijativa mladih
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	Transnacionalna inicijativa u sklopu KA 2 – Strateško partnerstvo

Projekt Studentski.hr pokrenula je grupa studenata Sveučilišta u Zagrebu radi kreiranja multifunkcionalne online zajednice koja će pomoći studentima i mladima tijekom studiranja. Rezultat realizacije projekta je web-usluga koja ciljnoj skupini svakodnevno nudi najvažnije informacije, novosti, savjete i druge obavijesti o studentskom životu, predstavlja druge studentske udruge i projekte te im omogućuje komunikaciju sa širom studentskom populacijom, medijski pokriva društveno odgovorne projekte vezane za mlade i dr. Stranica studentima omogućuje postavljanje i preuzimanje korisnih materijala i objavu oglasa, poslodavcima objavu oglasa za posao, a studentima komentiranje poslodavaca. Na stranici se nalazi najveća arhiva studentskih institucija s njihovim osnovnim informacijama, jedina online baza svih akademskih kolegija u Republici Hrvatskoj te mnoštvo manjih i korisnih sadržaja.

Sustav potpuno održavaju studenti volonteri koji se projektu mogu priključiti tijekom cijele godine, a posebno u vrijeme kampanje novačenja koja se provodi početkom svake akademske godine. U inicijalnoj fazi projekta, u kojoj je projekt podržala Agencija za mobilnost i programe Europske unije kroz program Mladi na djelu, sudjelovalo je 136 volontera, a ukupna brojka od 2013. godine do danas prelazi 350 volontera. Svi volonteri prolaze interne edukacije, evidentira im se rad, imaju voditelje timova i mentore, a često i surađuju s iskusnim ljudima iz struke. Volonteri koji su sudjelovali u inicijalnoj fazi projekta dobili su *Youthpass potvrde*, a svi ostali dobivaju preporuke za zapošljavanje. S obzirom na to da su projekt prepoznali fakulteti, pojedincima se sudjelovanje priznaje kao praksa. U ovom multidisciplinarnom projektu studenti imaju priliku raditi u različitim timovima – redakcija, HR menadžeri, marketinški tim, tim za društvene mreže, tim za administraciju i tim koji upravlja projektom. Unutar timova postoje dodatno razrađene pozicije za usavršavanje, primjerice glasnogovornik, specijalist za pojedinu mrežu, kolumnist, urednik.

Projekt je izvrsno finansijski i organizacijski proveden i praćen (praćenje aktivnosti putem organizacijske tablice, motivacija suradnika, mjesečne nagrade, uključivanje osobe s invaliditetom...), te je postigao izniman diseminacijski učinak i veliku pozornost zahvaljujući uspješnoj medijskoj kampanji. Ozbiljan odnos prema projektu i dobro vođena medijska kampanja rezultirali su partnerstvom s više od 140 studentskih udruga i projekata te mnoštvom drugih medija, institucija i tvrtki. Vidljivost projekta i kvalitetna provedba osigurali su dodatna finansijska sredstva kroz natječaje i sklapanje strateških partnerstava. Projekt su potpomogli Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu, Splitu i Puli, Grad Zagreb, INA d.d., HEP d.d., Zagrebačka i OTP banka, Telekom itd. Zahvaljujući tome, omogućen je daljnji razvoj projekta, pa je 2015. godine stranica potpuno redizajnirana i tehnološki unaprijeđena. Projekt je također nagrađen posebnom Rektorovom nagradom Sveučilišta u Zagrebu te Dekanovom nagradom Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. O uspjehu projekta dovoljno govori i činjenica da 45 posto ukupne studentske populacije posjećuje portal. Konkretno je 500 000 korisnika portala od rujna 2013. ostvarilo 4 000 000 posjeta i više od 8 000 000 pregleda stranica. Portal danas ima više od 15 000 registriranih korisnika (studenata), objavljeno je više od 7500 članaka, svakodnevno je aktivno više od 150 oglasa i 100 oglasa za posao, a u bazi se nalazi otprilike 3000 studentskih skripata.

STRIP O NASTANKU PROJEKTA
STUDENTSKI.HR NASLIKAN NA
ZIDU U REDAKCIJI

LJETNO DRUŽENJE
VOLONTERA

RADIONICA O PISANJU
PRIOPĆENJA TE KOMUNIKACIJI
NA DRUŠTVENIM MREŽAMA
ODRŽANA U KSETU

O projektu smo razgovarali s pokretačima, bivšim studentima Fakulteta elektrotehnike i računarstva Branimirom Čulinom, predsjednikom udruge, te Lukom Štambukom, tajnikom udruge.

O vašem se projektu nadaleko čuje i čestitamo vam! Zanima nas kako ste došli na ideju?

Jednog smo dana sjedili na kavi i raspravljali o tome kako ne postoji „to nešto“ što bi bilo u skladu s današnjim digitalnim trendovima i što ne bi bilo klasičan portal, nego doista koristan servis za studente. Došli smo na ideju da sami pokrenemo nešto i jednostavno smo krenuli bez dovoljno jasne vizije. Kako smo širili tim, tako su se rađale nove ideje. S obzirom na ograničena sredstva, strukturirali smo plan i obećali si da moramo ljestvicu dići visoko. Od tada do danas stalno nešto mijenjamo, unapređujemo ili barem minimalno poboljšamo. Usput, sada je najaktivnija već 3. generacija „volontera“ koja donosi nešto svoje (čitaj bolje).

Kakvi su vam dojmovi o sudjelovanju u projektu koji je u konačnici uključio čak 136 volontera i koji pomaže velikom broju studenata?

Najprije bih razlučio dva cilja projekta: onaj vanjski je prilično jasan, a interni cilj često ljudima koji nisu uključeni nije jasan te se pitaju kako postizemo održivost. Ja bih rekao da je to zahvaljujući jasnoj i strogoj politici koje se držimo, a to je da je projekt otvoren za sve uz poštovanje radnih navika, timskog rada, napredovanja i pripreme za onaj budući, *ozbiljniji* život. Jednostavno smo uspjeli razviti kulturu koja dopušta neograničenu kreativnost i nije stroga prema pogreški, a pridonosi ostvarenju ciljeva. Neki su od tih ciljeva ostvarivanje rezultata poput profesionalnih i tržišnih projekata, konstantno educiranje da se to može postići i, u konačnici, kada dođe do budućeg razgovora za posao, da naši volonteri imaju veliku konkurentsku prednost zbog realnog iskustva. Meni, kao jednom od pokretača projekta, to se upravo i dogodilo, uz dodatni *benefit* pokretanja, koordiniranja ljudi, izraženog iskustva u pravnim stvarima, prodajnim vještinama i dr.

Kako je rad na ovom projektu utjecao na vaše vještine i znanja? Je li vam sudjelovanje u projektu otvorilo neke nove vidike ili poslovne mogućnosti?

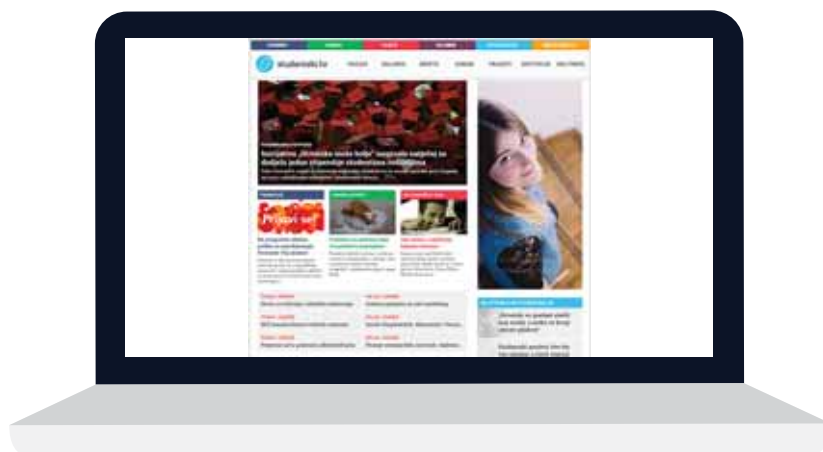
Ne samo da je utjecao na moja znanja i vještine, nego ne znam odakle bih krenuo da sve strukturirano navedem! Možda je najveći *benefit* iskustvo, odnosno mogućnost da nakon završetka fakulteta imaš osjećaj koliko je doista komplicirano i koliko truda zahtijeva nešto pokrenuti i održavati, koliki su troškovi, kako od hrpe ideja doći do fokusiranog produkta. Kao primjer bih naveo cijeli proces prijave na program Mladi na djelu, realizacije i podnošenja izvještaja Agenciji za mobilnost i programe Europske unije. Najprije smo dva puta odbijeni prilikom apliciranja, tj. nismo imali dovoljno bodova. Nakon svake odbijenice preispitali smo svoju prijavu i korigirali je. Tijekom provedbe morali smo pratiti puno detalja, sve bilježiti, držati se plana. A u konačnici smo pripremali iscrpan izvještaj, tijekom kojeg smo ujedno i uvidjeli mnogo prostora za poboljšanja. Kako je taj program bio prvi na koji smo uspješno aplicirali, a ujedno je i nešto opsežniji nego neki nacionalni, stekli smo veliko iskustvo koje nam je olakšalo pronalazak novih izvora financiranja.

VIZUAL KAMPANJE NOVAČENJA

NASLOVNICA PORTALA STUDENSKI.HR

Udruga Zora

Ime organizacije:	Udruga Zora
Naziv projekta:	Ispegaljmo neravnopravnost
Tema:	Rodna ravnopravnost
Oznaka projekta:	HR-12-E59-2013-R2
Mrežna stranica:	www.udrugazora.hr
Tip aktivnosti u sklopu programa Mladi na djelu:	Inicijativa mladih
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	Transnacionalna inicijativa u sklopu KA 2 - Strateško partnerstvo

Ovim je projektom Udruga Zora željela potaknuti rodnu ravnopravnost u svakodnevnom životu, povećati angažman muškaraca u obiteljskim poslovima te razbiti stereotipe o muškim i ženskim poslovima. Projekt je vođen sigurno i koncizno – od početnih sastanaka do istraživanja mišljenja i primjera ponašanja na terenu, od izrade informativnog letka do konferencije za novinare te od duhovito osmišljene javne akcije glačanja na glavnom trgu do izrade videa i provođenja edukativnih radionica o pravima i ravnopravnosti.

Ono što osobito govori u prilog ovom minuciozno osmišljenom projektu jest višeslojnost svake provedene aktivnosti. Konferencija za novinare nije zamišljena isključivo kao informacija o projektu, nego i kao poziv medijima da iskoriste svoju moć za promicanje ravnopravnosti. Izrada pregača povjerena je poduzeću koje potiče zapošljavanje osoba s invaliditetom te se tako promiče uključivost. Projekcija videa bila je u učeničkom domu s većinskom romskom djecom koja itekako imaju što učiti o ravnopravnosti. Video je slan potencijalnim multiplikatorima – udrugama mladih u cijeloj Međimurskoj županiji te knjižnicama i školama s ciljem upotrebe u nastavi – te je stalno dostupan na mrežnoj stranici i YouTube kanalu udruge.

Financijski dio projekta vođen je vrlo odgovorno i mudro, pa je i u tom smislu primjer projekta koji je povećao svoj učinak do krajnjih mogućnosti. O projektu smo razgovarali s Marinom Kolar, izvršnom direktoricom.

Jeste li tijekom provedbe projekta osjećali otpor zbog promicanja rodne ravnopravnosti? Je li bilo komentara na muško-ženske poslove, što vam je predstavljalo najveći izazov?

Negativnih iskustava nije bilo, svima je inicijativa bila jako simpatična, no najveći izazov je ovo deklarativno podržavanje pretvoriti u ravnopravnost spolova na svim područjima, kao i podjelu poslova u obiteljima u praksi. Naime, 73,9 posto ispitanih u istraživanju koje smo proveli u sklopu Inicijative smatra da je kuhanje podjednako dužnost i žene i muškarca, no 81,3 posto navodi da to najčešće obavlja majka, a u 10,4 posto baka. Slični podaci dobiveni su za druge poslove - unatoč pretežito ravnopravnim stavovima, navedene poslove u njihovim obiteljima većinom obavljaju žene. Zaključili smo kako je nužno uključiti muškarce u borbu za ostvarivanje jednakih prava za muškarce i žene jer ovo nije samo „žensko pitanje“, na čemu smo nastavili raditi i u drugim projektima.

Osjećate li, nakon što je projekt završen, njegov učinak u svojoj lokalnoj zajednici? Jeste li dobili povratne informacije o promjenama u svijesti građana?

Trenutačno projekt s ovom temom provodi još jedna udruga u Međimurskoj županiji, što nam pokazuje da je sjeme ove ideje palo na plodno tlo, a to me istinski veseli.

JAVNA AKCIJA GLAČANJA

Otvorena medijska grupacija

Ime organizacije:	Otvorena medijska grupacija
Naziv projekta:	Mijenjam svoj (radni) status! (<i>Changing my (working) status!</i>)
Tema:	Priprema smjernica za pripremu nacionalne politike za zapošljavanje mladih iz sustava socijalne skrbi
Oznaka projekta:	HR-51-E13-2012-R3 (Erasmus+ - KA 3- SD)
Mrežna stranica:	www.omg.hr
Tip aktivnosti u sklopu programa Mladi na djelu:	Sastanci mladih i donositelja odluka u području mladih
Tip aktivnosti moguć u sklopu programa Erasmus+:	Strukturirani dijalog: sastanci između mladih ljudi i donositelja odluka u području mladih

U sklopu ovog projekta Otvorena medijska grupacija organizirala je okrugli stol kao priliku za raspravu između mladih iz sustava socijalne skrbi – riječ je o mladima bez odgovarajuće roditeljske skrbi koji stupanjem u punoljetnost izlaze iz sustava socijalne skrbi te gube državnu potporu – i svih relevantnih dionika o temi nepostojanja politike zapošljavanja mladih iz udomiteljstva.

Okruglim stolom željelo se osigurati aktivno socijalno uključivanje svih mladih ljudi na tržište rada te potaknuti rješavanje teškoća prilikom njihovog zapošljavanja, u nedostatku politika koje promiču uključivanje mladih na tržište rada. Okruglom je stolu prethodilo šest početnih sastanaka s mladima i ostalim sudionicima okruglog stola, na grupnoj i individualnoj osnovi, sa svrhom ostvarivanja proaktivnog i učinkovitog predstavljanja smjernica za pripremu nacionalne politike za zapošljavanje mladih iz sustava socijalne skrbi. Više od 90 mladih sudjelovalo je na okruglom stolu na kojem su bili i predstavnici ministarstava i drugih institucija.

OKRUGLI STOL "MIJENJAM SVOJ
(RADNI) STATUS", ZAGREB

O samom projektu razgovarali smo s Anitom Jukom, članicom upravnog odbora.

Što biste izdvojili kao posebnu vrijednost sudjelovanja mladih u ovom projektu?

U projektu „Mijenjam svoj (radni) status!“ sudjelovali su mladi bez odgovarajuće roditeljske skrbi, koji često imaju više od jedne prepreke u aktivnom sudjelovanju na tržištu rada i u društvu jer se susreću sa zanemarivanjem, zlostavljanjem, siromaštvom, niskom razinom obrazovanja i društveno su marginalizirani zbog svojeg nepovoljnog položaja. Kao posebnu vrijednost sudjelovanja mladih u projektu „Mijenjam svoj (radni) status!“ izdvajamo sudjelovanje više od 90 mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi na okruglom stolu, na kojem su također bili prisutni i predstavnici ministarstava i institucija, poslodavci svih velikih tvrtki u Hrvatskoj, a kao rezultat koji je najviše vrijedan divljenja treba izdvojiti to što je više od 40 mladih ljudi bez odgovarajuće roditeljske skrbi zaposleno u sklopu ovog projekta.

Jeste li zadovoljni reakcijom dionika na ovaj projekt?

Jako smo zadovoljni reakcijom dionika na projekt budući jer su veliki odziv na sudjelovanje u projektu, osim mladih bez roditeljske skrbi, pokazale i državne institucije, ministarstva, predstavnici Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, odgojitelji, ravnatelji domova za djecu te mediji koji su svojom velikom zainteresiranošću za praćenje samog projekta pokazali koliko je javnost slabo informirana o mladima bez odgovarajuće roditeljske skrbi i njihovim potrebama. Posebno bismo istaknuli da je ovo jedan od rijetkih projekata koji uspješno povezuje poslodavce, poslovni sektor, nevladine organizacije, državne institucije i ciljnu skupinu – marginalizirane mlade iz sustava bez odgovarajuće roditeljske skrbi.

Imate li informacije o daljem tijeku nacionalne politike za zapošljavanje mladih iz sustava socijalne skrbi?

Nacionalna politika za zapošljavanje mladih iz sustava socijalne skrbi podrazumijeva suradnju između Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i domova za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi. Projekt „Mijenjam svoj (radni) status!“, kao i projekti iste ili slične tematike, pridonosi širenju dobre prakse zapošljavanja mladih kroz rad svih ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u Republici Hrvatskoj koji pružaju dodatne napore kako bi omogućili veće zapošljavanje mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi.

SPEED DATE „MIJENJAM SVOJ
(RADNI) STATUS“, ZAGREB

www.mobilnost.hr

Ova publikacija ostvarena je uz
financijsku potporu Europske komisije.
Ona izražava isključivo stajalište autora
publikacije i Komisija se ne može
smatrati odgovornom pri uporabi
informacija koje se u njoj nalaze.

Agencija za mobilnost i programe EU
Frankopanska 26
10000 Zagreb
T +385 (0) 1 5005 635
F +385 (0) 1 5005 699
info@mobilnost.hr
www.mobilnost.hr